

**UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA**

DIPLOMSKO DELO

**OPTIMIZIRANJE OBDAVČITVE DOHODKOV IZ KAPITALA S
POSLOVANJEM V DAVČNO UGODNEJŠIH OBMOČJIH**

Ljubljana, maj 2010

JASNA STOJANOVIĆ

IZJAVA

Študentka Jasna Stojanović izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom doc. dr. Sergeje Slapničar, in da dovolim njegovo objavo na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne _____

Podpis: _____

Kazalo

UVOD	1
1 MEDNARODNO OBDAVČEVANJE	2
1.1 Problematika mednarodnega obdavčevanja	2
1.2 Davčno ugodnejša območja	2
1.3 Obdavčevanje podjetij	3
2 NAČINI DAVČNEGA OPTIMIZIRANJA Z UPORABO HOLDING	
DRUŽB IN DAVČNIH SPORAZUMOV	4
2.1 Holding družbe	4
2.2 Sporazumi o preprečevanju dvojnega obdavčevanja	5
2.3 Metode za preprečevanje dvojnega obdavčevanja.....	6
2.4 Uporaba davčnih sporazumov in holding družb pri davčnem načrtovanju.....	7
2.4.1 Ustanovitev holding družbe.....	7
2.4.2 Maksimiranje davčnega izvetja in kredita	7
2.4.3 »Sendvič« sporazum.....	8
3 OBDAVČITEV DOHODKOV IZ KAPITALA V SLOVENIJI	9
3.1 Davčni zavezanec.....	9
3.2 Dohodki iz kapitala z virom v Sloveniji	10
3.3 Ureditev izvzema prihodkov v zvezi z naložbami	11
3.3.1 Izvzem dividend in dohodkov, ki so podobni dividendam	12
3.3.2 Izvzem dobičkov iz odsvojitve lastniških deležev.....	12
3.3.3 Odhodki, ki nastanejo v zvezi z naložbo	13
3.3.4 Primer izvzema dividend iz davčne osnove	14
3.3.5 Primeri izvzemov dobičkov ob odsvojitvi lastniških deležev	17
3.4 Zakonodaja Evropske unije	18
3.5 Davčno planiranje	19
4 MEDNARODNE PRIMERJAVE DAVČNIH REŽIMOV	20
4.1 Republika Ciper	20
4.1.1 Ureditev korporacijskega prava.....	20
4.1.2 Korporativna ureditev.....	21
4.1.3 Davčna struktura.....	21
4.1.4 Davčni sporazumi.....	22
4.1.5 Stroški ustanovitve in vzdrževanja podjetja	23
4.2 Kraljevina Nizozemska	23
4.2.1 Ureditev korporacijskega prava.....	23
4.2.2 Korporativna ureditev.....	24
4.2.3 Davčna struktura.....	24
4.2.4 Davčni sporazumi.....	25
4.2.5 Stroški ustanovitve in vzdrževanja podjetja	26
4.3 Luksemburg.....	26
4.3.1 Ureditev korporacijskega prava.....	26
4.3.2 Korporativna ureditev.....	27
4.3.3 Davčna struktura.....	27
4.3.4 Davčni sporazumi.....	28
4.3.5 Stroški ustanovitve in vzdrževanja podjetja	29
4.4 Švica.....	29
4.4.1 Ureditev korporacijskega prava.....	29
4.4.2 Korporativna ureditev.....	30
4.4.3 Davčna struktura.....	30

4.4.4	<i>Davčni sporazumi.....</i>	31
4.4.5	<i>Stroški ustanovitve in vzdrževanja podjetja</i>	32
4.5	Primerjava davčnih režimov in drugih lastnosti izbranih držav.....	32
4.5.1	<i>Opisna primerjava izbranih držav</i>	32
4.5.2	<i>Empirični preizkus.....</i>	35
SKLEP		42
LITERATURA IN VIRI		44

UVOD

Možnost davčne optimizacije in delovanja v davčno ugodnejših državah je odvisna predvsem od dejavnosti podjetja. Če podjetje deluje v mednarodnem okolju, na primer v tujini nabavlja surovine ali izvažata blago, obstaja večja možnost mednarodnega davčnega planiranja. Nasprotno so možnosti takega planiranja precej omejene, če podjetje deluje izključno v domačem okolju. Zaradi velike mobilnosti kapitala je drugače pri davčni optimizaciji dohodkov iz kapitala (kapitalskih dobičkov, dividend in obresti), saj je te možno optimizirati, čeprav se fizično osnovna dejavnost podjetja odvija izključno v Sloveniji.

Davčne politike držav Evropske unije se med seboj zelo razlikujejo, zato ne preseneča, če se podjetja odločajo za poslovanje v tistih državah, ki so na tem področju bolj prijazne do njihovih davčnih izkazov. Seznam podjetij, ki se odločajo za prenos lastništva v davčno ugodnejše države, je vse daljši. Največji val odhodov slovenskih podjetnikov na tuje je povzročila davčna reforma, ki je začela veljati leta 2005 in bi, če je nova vlada ne bi zadnji trenutek nekoliko popravila, kapitalske dobičke obdavčila po 50-odstotni stopnji. Kljub znižanju obdavčitve kapitalskih dobičkov se za selitev podjetij v države s še nižjimi stopnjami odločajo nova in nova podjetja. Trenutno se največ mednarodne davčne optimizacije izvede prek Cipra in Nizozemske, veliko zanimanja pa je tudi za poslovanje v Luksemburgu, Švici, na Irskem, Malti in v Avstriji. Ugodnosti takšnega poslovanja so številne. Splošne stopnje obdavčitve so večinoma nižje in kapitalskega dobička ponekod sploh ne obdavčujejo, kar je prednost predvsem, če podjetje vlaga v kapital drugih družb.

Slovenija ima še precej zakonskih lukenj, kar omogoča lastnikom podjetij oziroma osebam, ki podjetja obvladujejo, prikrivanje resničnega lastništva. Najpogostejše oblike, s katerimi se poskuša prikriti lastništvo, so prepleteno lastništvo, tihi družbeniki, prinosniške delnice in upravljanje premoženja iz davčnih oaz in držav, ki ne obveščajo o davčnih zavezancih.

V diplomskem delu želim raziskati, kakšne so možnosti slovenskega investitorja oz. podjetnika pri optimizaciji dohodkov iz kapitala oz. učinkovitega upravljanja premoženja družb, če ustanovi holding družbo. Optimizacija je namreč možna s selitvijo kapitala pod okriljem holding družbe, ki povezuje kapital v prepleteno celoto oz. podjetja v skupino, v davčno ugodnejša območja, predvsem v bližnje države Evropske unije, kjer prednosti, poleg davčnih sporazumov, prinašajo tudi evropske direktive.

Pred primerjavo ključnih dejavnikov v različnih evropskih državah, ki vplivajo na odločitev podjetnika, kje in kako optimizirati dohodke iz kapitala, sem predstavila slovensko davčno zakonodajo (vrste dohodkov iz kapitala, izračun davčne osnove, upoštevanje metode za odpravo dvojnega obdavčevanja, pogoje izvzema dividend in kapitalskih dobičkov iz davčne osnove). Z osnovnimi izračuni, ki implicirajo slovensko zakonodajo, sem želela prikazati različni poslovni izid pod različnimi pogoji, ki jih postavlja slovenska in evropska zakonodaja.

V drugem delu diplomskega dela sem izluščila ključne davčno-pravne lastnosti Cipra in Nizozemske, ki sta v Sloveniji precej znani in pogosti izbiri pri selitvi kapitala v davčno ugodnejše območje. Poleg teh dveh sem izbrala še nekoliko manj pogosta, davčno pa prav tako ugodna, Luksemburg in Švico.

Ker je na podlagi golih odstotkov in zneskov ter prepletene nacionalne in mednarodne zakonodaje v nekaterih primerih težko določiti, katera država je poslovno ugodnejša in katera manj kot Slovenija, sem v zadnjem delu diplomskega dela naredila empirični preizkus na

podlagi hipotetičnega primera, kjer sem izračunala sedemletni poslovni izid ter davčno breme za holding družbo, ustanovljeno v različnih državah.

1 MEDNARODNO OBDAVČEVANJE

1.1 Problematika mednarodnega obdavčevanja

Glavni vir financiranja države so davki, obvezne dajatve brez neposrednega vračila, ki jih država predpiše bodisi ekonomskim bodisi drugim subjektom. Pri tem poskuša najbolj obdavčiti tiste produkcijske faktorje, za katere meni, da ji bodo prinesli največji izkoristek. Beg kapitala, ki je najbolj mobilni produkcijski faktor, v davčno prijaznejše okolje povzroča davčni primanjkljaj v državi, ki ga le-ta lahko rešuje s tem, da bolj obdavči tiste udeležence, ki na trgu sodelujejo z manj mobilnimi primarnimi produkcijskimi faktorji. Zato je prizadevanje države, da bi preprečila odliv kapitala, upravičeno.

Finančni cilji podjetnikov so vedno enaki. To so svoboda ustvarjanja, akumulacija kapitala, finančna neodvisnost, zaščita lastnine in sprejemljivi davki. Zato je gledano s strani posameznika oziroma gospodarske družbe prav tako razumljivo in pričakovano (še posebej v primerih, kjer so dohodki davčnih zavezancev obremenjeni z visokimi davčnimi dajatvami), da se umikajo iz davčnega sistema določenega narodnega gospodarstva, saj s tem v državno blagajno vplačajo manj davčnih prihodkov (Kruhar Puc, 2007, str. 15-17).

Podjetja lahko optimizirajo obdavčitev dohodkov iz kapitala s selitvijo premoženja v davčno ugodnejša območja. S tem lahko dosežejo številne prednosti pred drugimi podjetji, ki zaradi prenizkih dohodkov nimajo možnosti selitve kapitala in jih s tem postavljajo v manj konkurenčen položaj.

1.2 Davčno ugodnejša območja

Davčne razmere v tujini so lahko za poslovanje podjetja bistveno bolj ugodne kot v matični državi. Ugodnosti takšnega poslovanja so številne. Ponekod imajo splošno stopnjo obdavčitve davka od dohodka pravnih oseb za več kot polovico nižjo kot v Sloveniji. Kapitalski dobički so ponekod neobdavčeni, kar je prednost predvsem, če podjetje vlaga v kapital drugih družb. Vendar preden lastnik podjetja preseli družbo v davčno privlačnejše območje, mora dobro preračunati, ali bodo nižji davki res odtehtali stroške poslovanja podjetja v tej državi ter davčnega in pravnega svetovanja, ki bosta pri takšnem prenosu potrebna (Kukovič, 2008).

Davčno ugodnejša območja z nižjimi oziroma ničelnimi stopnjami obdavčitve so lahko učinkovita poslovna ogrođja ali, po drugi strani, zgolj ogrožanje tradicionalnih davčnih sistemov. Z vidika nacionalnih fiskusov obstoj takih jurisdikcij nedvomno povzroča škodljivo davčno konkurenco in s tem zmanjšanje prihodkov v nacionalnih proračunih. Po drugi strani so z delovanjem davčno ugodnejših območij zadovoljni posamezniki in družbe, ki te jurisdikcije uporabljajo. Zato ne moremo mimo dejstva, da je družba, ustanovljena na davčno ugodnejšem območju, učinkovito poslovno orodje, ki lahko ustrezno zmanjša davčno obveznost poslovnega subjekta (Jeraj, Klobučarič, Kunstek, Šešok & Šešok, 2007, str. 76-79).

1.3 Obdavčevanje podjetij

Podjetja se obdavčuje drugače kot prebivalce. Zaradi upoštevanja stroškov je obdavčenje prihodkov nižje, vendar se kriterij akceptiranja stroškov od države do države razlikuje. S podjetjem v davčno ugodnejšem območju se je možno izogniti vsem restrikcijam in se lahko doseže celo nična stopnja davka. Nekatere države so predpisale obvezno prijavljanje lastnine v podjetjih v tujini davčnim oblastem. Prav tako obstajajo posebni predpisi, namenjeni onemogočanju akumulacije neobdavčenega kapitala v tujini. Ne glede na vse to je možno prihraniti na davku z ustanovitvijo družbe v davčno ugodnejšem območju, kar je razvidno že iz dveh preprostih primerov, ki ju navajam v nadaljevanju.

PRIMER 1:

Naložba letno prinese 10.000 EUR kapitalskega dobička. Na kapitalski dobiček se v Sloveniji (v letu 2010) plača davek od dohodkov pravnih oseb 20 %, na Cipru pa je stopnja kapitalskega dobička enaka 0 %. Na dobiček plačamo davek, preostanek denarja vežemo v banki z 10-odstotnimi letnimi obrestmi. Prejete obresti so v Sloveniji prav tako obdavčene po 20-odstotni davčni stopnji in na Cipru znaša efektivna davčna stopnja obdavčitve obresti 15 %. Vezava je pod enakimi pogoji v obeh državah (tabela 1).

Tabela 1: Vzporedni prikaz dobička z davkom in brez njega pod istimi pogoji vezave

LETO	SLOVENIJA			CIPER		
	Bruto letni kapitalski dobiček	Neto kap. dobiček z obrestmi	Neto neto po obdavčitvi obresti	Bruto letni kapitalski dobiček	Neto kap. dobiček z obrestmi	Neto neto po obdavčitvi obresti
1.	10.000	8.000	6.400	10.000	10.000	8.500
2.	10.000	16.800	13.440	10.000	21.000	17.850
3.	10.000	26.480	21.184	10.000	33.100	28.135
4.	10.000	37.128	29.702	10.000	46.410	39.449
5.	10.000	48.841	39.073	10.000	61.051	51.893
6.	10.000	61.725	49.380	10.000	77.156	65.583
7.	10.000	75.897	60.718	10.000	94.871	80.641
8.	10.000	91.487	73.190	10.000	114.358	97.205
9.	10.000	108.636	86.909	10.000	135.794	115.426
10.	10.000	127.499	102.000	10.000	159.374	135.468

Po desetih letih je akumulirani bruto dobiček v obeh primerih enak ($10 \times 10.000 = 100.000$ EUR). V prvem primeru ne samo da je davek zmanjšal dobiček za 20 %, ampak je zmanjšal tudi obresti od teh 20 %, tako da je bil akumulirani kapital po desetih letih za 31.875 EUR manjši v primerjavi z akumuliranim kapitalom ciprskega podjetja. Ob upoštevanju obdavčitve obresti je prihranek zaradi nižje obdavčitve na Cipru še nekoliko večji, saj se znesek akumuliranega kapitala razlikuje še za dodatnih 1.594 EUR, skupaj torej podjetje prihrani s poslovanjem na Cipru 33.469 EUR.

PRIMER 2:

Če imamo v Sloveniji podjetje, ki je letos ustvarilo 1000 enot dobička iz poslovanja (stroški so zanemarjeni), bo to obdavčeno po 20-odstotni davčni stopnji za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb. Podjetju ostane 800 enot čistega dobička, ki si ga družbeniki lahko izplačajo. Pri tem bodo morali, skladno z Zakonom o dohodnini, plačati še 20 % dohodnine iz naslova kapitalskega dobička. Skupaj si bodo torej lahko izplačali 640 enot.

Na Cipru bo podjetje (pod pogojem, da v Sloveniji nima stalne poslovne enote) od 1000 enot dohodka iz poslovanja skladno s ciprsko zakonodajo plačalo 10 % davka od dohodkov pravnih oseb (stroški so pri tem zanemarljivi). Družbeniki si nato lahko izplačajo skupaj 900 enot čistega dobička. Ob izplačilu dobička bodo v Sloveniji vseeno morali plačati 20 % dohodnine iz naslova davka na kapitalski dobiček in skupno prejeli 720 enot.

Družba lahko prihrani 100 enot, kar je 10 % dobička. Na ravni družbenika je prihranjenih še dodatnih 80 enot.

Pojav globalnega trga zmanjšuje možnosti države, da s svojo davčno zakonodajo, ki temelji na predpostavki državne meje, uspešno prepreči beg kapitala in s tem izmikanje davčni obveznosti. Zaradi tega vlade svetovno najmočnejših gospodarstev po svetu, še posebej po enajstem septembru, pritiskajo na svetovne finančne centre, naj vzpostavijo nadzor in zbiranje podatkov o finančnih tokovih ter uveljavijo zakonodajo, ki bo preprečevala pranje denarja. Posebej so na udaru ravno offshore finančni centri, ki živijo pretežno od tega, da tako tujim podjetjem kakor tudi bogatim posameznikom v svojih narodnih gospodarstvih odmerjajo nizke davke oziroma ničelne davčne stopnje (Kruhar Puc, 2007, str. 19-20).

2 NAČINI DAVČNEGA OPTIMIZIRANJA Z UPORABO HOLDING DRUŽB IN DAVČNIH SPORAZUMOV

Veliko podjetij se danes odloči za holdinško obliko družbe. To je prednostna opcija za mnoga podjetja, ki želijo minimizirati tveganje, reducirati davke ter efektivno upravljati svoja odvisna podjetja. Običajno je to družba, ki ne proizvaja blaga in storitev. Omogoča zmanjšanje tveganja za lastnike ter lastništvo in nadzor nad več podjetji (Offshore holding company, 2009).

Sodobni davčni sporazumi imajo vgrajene klavzule proti izmiku in utaji davkov, katerih cilj je predvsem v preprečevanju tretji strani, da jih uporablja kot sredstvo za ublažitev obdavčenja. V praksi je skoraj nemogoče uporabiti te klavzule glede na dejstvo, da so družbe popolnoma različne pravne osebe, podvržene prednostim in slabostim področij, kjer so registrirane.

Izbor najugodnejšega sporazuma je odvisen od nacionalnih predpisov in davčnih režimov. Vse dokler obstajajo razlike, bo nemogoče preprečiti izbiro najugodnejšega sporazuma kot legalnega načina za zmanjševanje davčne obremenitve (Bjegović, 1999, str. 17-18).

2.1 Holding družbe

Holdingi so poslovni subjekti, ki ne proizvajajo dobrin, ampak poslujejo zato, da upravljajo z drugimi podjetji in jih financirajo. Po 562. členu Zakona o gospodarskih družbah (2006) je holding tista družba, ki ima v lasti večino deležev pravno samostojne družbe. Opravlja predvsem dejavnost ustanavljanja, financiranja in upravljanja družb, v katerih je večinsko udeležena. Glavna dejavnost holdinga je torej upravljanje z deleži, ki jih ima v drugih podjetjih, in financiranje drugih podjetij.

Holding družba se ne ukvarja z dnevnimi posli, ki so podvrženi tveganju. Ustanovitev holdinga je zato prednostna opcija za rastoče poslovanje, ki želi ločiti različne vrste poslov v različna samostojna podjetja. Holding lahko priskrbi svojim podjetjem posojila ter potrebne storitve in ta pridobijo prednosti od obstoječe organizacijske strukture. Stečaj ene od

hčerinskih podjetij ne bo vplival na obstoj celotne skupine, kot bi se to zgodilo, če bi namesto hčerinskih družb, ki jih povezuje holding družba, obstajala samo ena družba z raznovrstno dejavnostjo (Offshore Holding Company, 2009).

Praviloma se torej holding družba ustanovi zato, da bi upravljala z udeležbo v drugih pravno samostojnih družbah. Iz statusne organiziranosti holding družbe in njene dejavnosti lahko sklepamo, da je namen holding družbe prek svoje vloge v nadzornih svetih in skupščinah odvisnih družb upravljati s temi družbami. Posamezniki, ki zastopajo holding družbo v nadzornem svetu odvisne družbe, tako ne izvršujejo svoje volje, ampak voljo družbenikov (Šešok, 2001).

Med drugim je holding lahko ustanovljen tudi kot učinkovito orodje davčnega planiranja. Holdingško družbo s tem namenom je dobro ustanoviti v davčno ugodnejši jurisdikciji, čeprav za ta namen ni ravno veliko primernih držav. Gre za posebna področja, ki najpogosteje določajo izjeme za določene dejavnosti. Pri izbiri davčno ugodnejšega območja je zato treba najprej preveriti, ali država pokriva to področje in kakšne so omejitve za vzpostavitev holdinga. Obstajajo države, katerih edino offshore področje so ravno holdingi. Splošno imajo visoke davke, nimajo prostocarinskih con in obdavčitve so v skladu z mednarodnimi direktivami. Po drugi strani pa imajo posebno ureditev za holding družbe, ki imajo ugodnejše ali nižje obdavčitve, če izpolnjujejo določene pogoje (Offshore finance – Holding Companies, 2009).

Holding podjetje, ustanovljeno v davčno ugodnejšem območju, ima v lasti delnice ali deleže drugih podjetij ter sodeluje pri njihovem upravljanju in kontroli. Prejema lahko dividende, jih zbira in reinvestira, ponekod tudi brez davka. Holding podjetje lahko v nekaterih državah delnice ali deleže proda, ne da bi plačalo davek na kapitalski dobiček, ustvarjen pri njihovi prodaji (npr. Ciper, Luksemburg, Nizozemska in Švica, ki jih podrobno opisujem v drugem delu diplomskega dela). Odbitni davek je prav tako lahko zmanjšan ali ukinjen, če je holding družba ustanovljena v državi, ki ima podpisan sporazum o preprečevanju dvojnega obdavčevanja z državo, v kateri se nahaja hčerinska družba (Bjegović, 1999, str. 58).

2.2 Sporazumi o preprečevanju dvojnega obdavčevanja

Pri mednarodnem pretoku kapitala sta možni dve načeli, na podlagi katerih lahko posamezna država obdavči dohodek od kapitala. To sta načelo obdavčitve po davčni rezidenci in načelo obdavčitve po viru dohodka. V praksi se države držijo obeh načel. To pomeni, da obdavčujejo dohodek svojih rezidentov ne glede na to, ali je bil ta ustvarjen doma ali v tujini. Obdavčujejo pa tudi dohodek, ki je bil ustvarjen v državi, ne glede na to, ali je prejemnik tega dohodka rezident ali nerezident. Uveljavlja se torej načelo svetovnega dohodka. Zato se pri mednarodnem pretoku kapitala pojavi problem večkratnega obdavčevanja dohodkov. Ta problem lahko države omilijo ali v celoti odpravijo s sklenitvijo bilateralnih sporazumov o izogibanju dvojnega obdavčevanja (Stanovnik, 2004, str. 162-163).

V mednarodnem pravu sicer velja načelo, da ima posamezna država prednostno pravico obdavčitve dohodka, ki ima vir v tej državi. Eden glavnih namenov davčnih sporazumov pa je ravno v tem, da se to pravico omeji. Dohodki iz kapitala, kot so obresti in dividende, so večinoma obdavčeni z davčnim odtegljajem v državi vira dohodka, medtem ko kapitalski dobički niso. V okviru mednarodnih organizacij so bili izdelani določeni vzorčni primeri davčnih konvencij, ki jih države lahko uporabijo pri sklepanju bilateralnih sporazumov. Komite za fiskalne zadeve pri OECD je že leta 1963 sprejel vzorčni model davčne konvencije

o izogibanju dvojnemu obdavčevanju dohodkov in premoženja (v nadaljevanju OECD model). Ta model je pri sklepanju bilateralnih sporazumov postal standard in večina v svetu sklenjenih davčnih sporazumov temelji na njegovih določbah (Arnold & McIntyre, 2002, str. 106).

Sporazum o preprečevanju dvojnega obdavčevanja je mednarodni sporazum med dvema državama, narejen z namenom, da izključi dvakratno obdavčevanje. Narejen je tako, da se prizna davek, plačan v eni državi, pri plačilu v drugi državi ter se tako zniža ali celo ukine vsota davka, ki je bila plačana kot davek na izplačila, ki gredo iz ene države v drugo.

2.3 Metode za preprečevanje dvojnega obdavčevanja

Pri mednarodnem pretoku kapitala prihaja do dvojne obdavčitve davčnih zavezancev, zato se v davčnih sporazumih in domači zakonodaji uporablja določene metode, ki ta problem v večji ali manjši meri odpravljajo. V praksi so najbolj poznane tri metode, kot jih navajata Arnold in McIntyre (2002, str. 29):

- metoda olajšave,
- metoda izvzetja,
- kreditna metoda.

Države, ki uporabljajo **metodo olajšave**, obdavčujejo svoje rezidente po načelu svetovnega dohodka in hkrati dovolijo, da se zavezancem znesek v tujini plačanega davka na dohodek prizna kot olajšavo, ki znižuje davčno osnovo. Davek na dohodek, ki se plača v tujini, se dejansko obravnava kot strošek za pridobivanje dohodka v tujini. Ta metoda je najmanj učinkovita in se najmanj uporablja. Tudi v OECD modelu ni predvidena za odpravljanje dvojnega obdavčevanja med državami pogodbenicami. Posledica te metode je, da zavezanec za dohodek z virom v tujini plača višji skupni znesek davka, kot znaša davek, ki bi ga plačal za enak znesek dohodka z virom v domači državi. Metoda olajšave torej favorizira domače investicije v primerjavi s tujimi (Arnold & McIntyre, 2002, str. 32).

Pri **metodi izvzetja** država obdavčuje po teritorialnem načelu, to je samo tisti dohodek svojih rezidentov, ki ima vir v tej državi, medtem ko je dohodek z virom v tujini izvzet iz obdavčitve. Ta metoda v celoti odpravlja dvojno obdavčitev. Čeprav se vesplošno uporablja in jo tudi OECD priporoča kot eno od dveh možnosti za odpravo dvojne obdavčitve, ima določene pomanjkljivosti. Izvzetje spodbuja davčne rezidente, da preusmerijo svoje naložbe v tuje države z nizkimi davčnimi stopnjami, zlasti v davčne oaze. Zato je to metodo smiselno omejiti na uporabo samo za določene primere, ko država, v kateri ima dohodek vir, obdavčuje po primerljivih davčnih stopnjah domači državi (Arnold & McIntyre, 2002, str. 33).

Na splošno sprejeta kot najboljša je **kreditna metoda** (metoda odbitka). Tu se zavezancu za znesek tujega davka od dohodka, ki ima vir v tujini, zmanjša obveznost plačila davka od tega dohodka v domači državi. Če država pri tem uporablja načelo davčne rezidence, je s to metodo mogoče v celoti odpraviti problem dvojnega obdavčevanja. Vendar države, ki uporabljajo kreditno metodo, običajno ne omogočajo povračila davka, kadar je znesek tujega davka na dohodek z virom v tujini višji od domačega davka na istovrstni dohodek z virom v domači državi. Prav tako zavezanec ne more uporabiti takšnega presežka za znižanje davčne osnove v domači državi. Kreditna metoda odpravlja pomanjkljivosti metode olajšave, njena ključna slabost pa je velika zapletenost tako za zavezance kot tudi za davčno administracijo. S tem lahko zavezanci pretirano izkoriščajo metodo za znižanje obdavčitve, zato so se razvile

nekatero modificirane različice, ki to omejujejo. Različice so metoda povprečenja celotnega tujega dohodka, metoda povprečenja tujega dohodka glede na državo vira dohodka in metoda povprečenja glede na vrsto dohodka. Nekatero države poznajo tudi posredno kreditno metodo, pri kateri se kredit prizna rezidenčnemu podjetju za dohodek z virom v tujini, ki ga ustvari njegova tuja hčerinska družba (Arnold & McIntyre, 2002, str. 36).

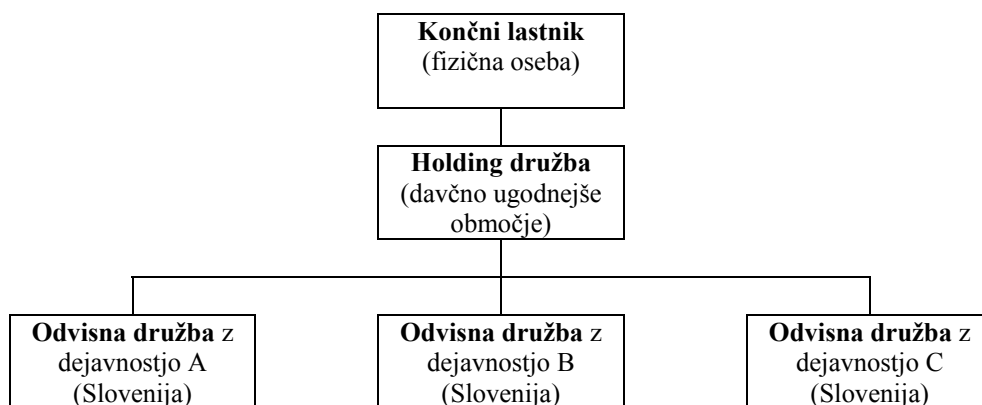
2.4 Uporaba davčnih sporazumov in holding družb pri davčnem načrtovanju

Sporazumi o izogibanju dvojnemu obdavčenju so izredno pomembni, saj načeloma določajo nižje stopnje obdavčitve med dvema državama. Nudijo lahko posebno obravnavanje posla in kapitala določenega področja (Jeraj et al., 2007, str. 80). Načini uporabe holding družb v kombinaciji davčnega sporazuma za namen davčnega optimiziranja so opisani v nadaljevanju.

2.4.1 Ustanovitev holding družbe

Holding družbo je koristno imeti v svoji strukturi, še posebej če ima sedež v tujini. V strukturi mora biti umeščena med fizično osebo, ki je njen ustanovitelj, in med družbe, ki bi bile drugače v neposredni lasti fizične osebe (slika 1). Sčasoma je najbolje za fizično osebo, da to družbo likvidira in prenese premoženje nase. To je dobra dolgoročna naložba, kajti če bi to premoženje fizična oseba prodala takoj oziroma prvih pet let, bi po trenutni slovenski zakonodaji plačala 20-odstotni davek, po petih letih 15-odstotni, po desetih letih 10-odstotni, po petnajstih 5-odstotni in po dvajsetih letih bi prodala premoženje brez davka (Zdoh-2, 2006, 132. člen).

Slika 1: Shematični prikaz lastniške strukture ob ustanovitvi holding družbe

Vir: P.J.Warner, *Luxembourg International Tax Planning*, 2004, str. 488.

2.4.2 Maksimiranje davčnega izvzetja in kredita

Holding družba v tujini omogoča izkoristiti maksimalne davčne koncesije. To temelji na dejstvu, da skoraj vsi davčni sporazumi odobravajo izvzetje/kredit do višine davkov tiste države, v kateri se zanj zaprosi. Tako se lahko z vključitvijo holding družbe v konstrukcijo izkoristi »višek« izvzetja/kredita. Takšna konstrukcija se lahko uporablja v več različnih zakonodajah istočasno (Bjegović, 1999, str. 19).

PRIMER:

Družba Investitor Ltd. se nahaja v državi A in vlaga v državi B in C. Državi B in C sta podpisnici OECD davčnega sporazuma z državo A. Država A zaračunava davek v višini 40 odst., država B v višini 55 %, medtem ko država C zaračuna 20 % davka. Davčna osnova znaša 100.000 EUR (slika 2).

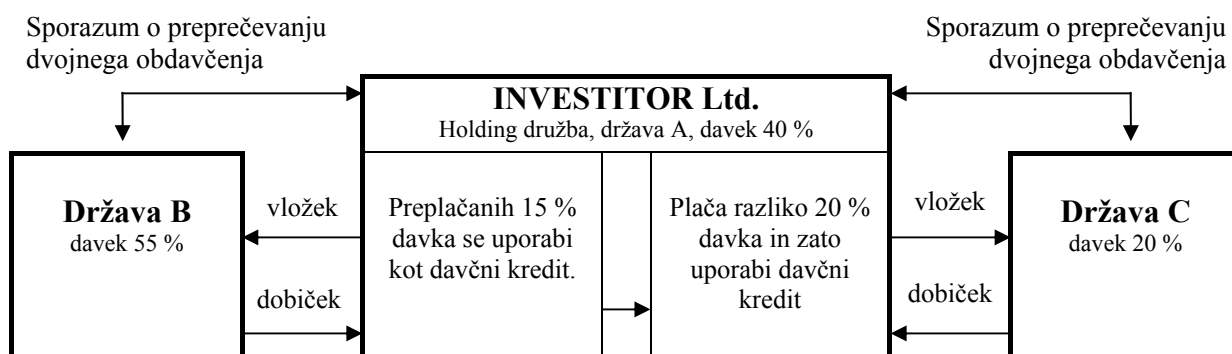
a) brez obstoja holding družbe:

- Plačani davek v državi B znaša 55.000 EUR, kar je 15.000 EUR več, kot bi ga običajno plačal v svoji matični državi A. V tem primeru ni davčnega izvzetja/kredita glede na presežek 15.000 EUR davka, ki ga plača Investitor Ltd. v državi B, kar pomeni, da je plačani presežek nepovraten, izgubljen.
- V razmerju na davek, plačan v državi C, v znesku 20.000 EUR, bo Investitor Ltd. svoji državi A plačal še razliko 20.000 EUR. Polno izvzetje/kredit mu bo izplačano glede na vsoto, plačano v državi C.

b) z uporabo holding družb:

Holding družba ima možnost izenačevanja davčnih stopenj v državah B in C, kar omogoča vrnitev preplačanega davka v državi B (ki je bil v prejšnjem primeru izgubljen).

Slika 2: Uporaba holding družbe za izenačevanje stopnje davka v različnih državah

Vir: D.Bjegović, Offshore podjetja in njihova uporaba, 1999, str.19.

2.4.3 »Sendvič« sporazum

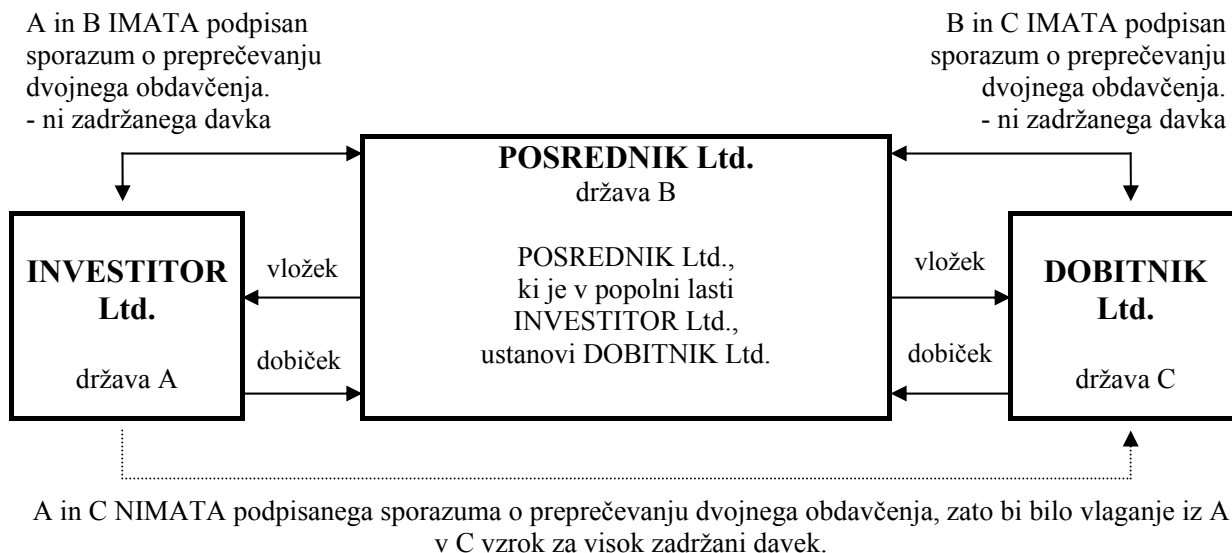
Taka oblika uporabe davčnih sporazumov je najpogostejša. Koncept je zasnovan na dejstvu, da imajo vse razvite države sklenjene davčne sporazume s svojimi največjimi trgovskimi partnerji. Če se s svojimi sporazumi vključi še tretja stran, dobimo fleksibilno permutacijo davčnih sporazumov, s katerimi neizogibno nastanejo luknje v davčnem sistemu (Bjegović, 1999, str. 20).

PRIMER:

Neposredno vlaganje Investitorja Ltd. v državo C rezultira visoko stopnjo odbitnega davka ali druge neugodne davčne obremenitve. Da bi se izognil tem problemom, Investitor Ltd. ustvari pomožno podjetje Posrednik Ltd. v državi B (slika 3). Država B ima z državo C sklenjen

davčni sporazum, ki izključuje plačevanje odbitnega davka na izplačilo dividend v državi B. Po drugi strani pa ima država B sklenjen ugoden sporazum z državo A, kateri ukinja ali vsaj zmanjšuje odbitni davek na izplačilo dividend v državi A.

Slika 3: Sendvič – konstrukcija uporabe sporazuma o preprečevanju dvojne obdavčitve

Vir: D.Bjegović, Offshore podjetja in njihova uporaba, 1999, str. 20.

Za učinkovito uporabo davčnih sporazumov pri davčnem planiranju je treba natančno poznati zakonodajo, ki ureja obdavčitev prihodkov poslovnih subjektov, in to tako v matični državi kot davčno zakonodajo države, kamor bo kapital prenesen, ter stroške, ki bi pri tem nastali.

3 OBDAVČITEV DOHODKOV IZ KAPITALA V SLOVENIJI

3.1 Davčni zavezanec

Davčni zavezanec po ZDDPO-2 je pravna oseba domačega ali tujega prava. Zavezanci se naprej delijo na rezidente in nerezidente. Republika Slovenija in samoupravne lokalne skupnosti niso zavezanci, razen če ni z ZDDPO-2 določeno drugače.

Rezident je zavezanec, ki izpolnjuje vsaj enega izmed naslednjih dveh pogojev (ZDDPO-2, 2006, 5. člen):

- ima sedež v Sloveniji,
- ima kraj dejanskega delovanja posloводства v Sloveniji.

Nerezident pa je zavezanec, ki ne izpolnjuje nobenega od zgoraj navedenih pogojev.

3.2 Dohodki iz kapitala z virom v Sloveniji

Dohodke, za katere se šteje, da imajo vir v Sloveniji, določa 8. člen ZDDPO-2. Definiranje vira dohodka je pomembno zaradi določitve davčne obveznosti zavezancev. Rezidenti so zavezani za davek od dohodkov pravnih oseb (v nadaljevanju DDPO) od vseh dohodkov ne glede na to, kje v svetu so ustvarjeni; v Sloveniji so zavezani obdavčitvi na osnovi svetovnega dohodka. Nerezidenti so v Sloveniji zavezani samo za davek od dohodkov, ki ima vir v Sloveniji (so omejeno davčno zavezani).

Opredelitev vira dohodkov je pomembna tako za rezidente kot nerezidente. Rezidenti, ki so zavezani DDPO v Sloveniji za vse dohodke, ki jih ustvarijo kjer koli v svetu, lahko odpravljajo dvojno obdavčitev (plačan davek v tujini) v Sloveniji le za tiste dohodke, katerih vir po 8. členu ZDDPO-2 ni v Sloveniji (tj. dohodki imajo vir izven Slovenije).

Vir dohodka je ravno tako pomemben tudi za nerezidente, saj jih lahko naša država obdavči le na dohodke, za katere po navedenem členu velja, da imajo vir v Sloveniji. Drugih ne more obdavčiti. To, da je vir dohodka v Sloveniji, pa še ne pomeni, da je ta dohodek nerezidenta tudi obdavčen v Sloveniji. Kateri dohodki nerezidentov (ki imajo vir v Sloveniji) so v Sloveniji tudi obdavčeni, določa 70. člen ZDDPO-2 (2006).

Dohodek z virom v Sloveniji je vsak **dohodek rezidenta**, razen dohodka, doseženega v poslovni enoti ali preko poslovne enote rezidenta, ki se nahaja izven Slovenije. To določilo ZDDPO-2 (8. člen, 2006) je namenjeno rezidentom za uporabo instituta odprave dvojne obdavčitve. Le-ta se lahko uporabi le za dohodke, ki imajo vir izven Slovenije. Po ZDDPO-2 (2006) lahko rezidenti za takšne dohodke (seveda, če so bili ti z davkom na viru obdavčeni v tujini) uveljavljajo »odpravo« dvojnega obdavčevanja. Po ZDDPO-2 se za odpravo dvojnega obdavčevanja dohodkov, ki imajo vir izven Slovenije (in so tam bili obdavčeni), v večini primerov uporablja metodo odbitka (62.-67. Člen, 2006, ZDDPO-2). Izjema so le dividende, za katere se lahko uporabi metodo izvzema (ZDDPO-2, 2006, 67. člen).

Dohodek nerezidenta ima vir v Sloveniji, če je bil dosežen v ali preko poslovne enote tega nerezidenta, ki se nahaja v Sloveniji (ZDDPO-2, 8. člen, 2006). Stalna poslovna enota je stalno poslovno mesto, iz katerega davčni zavezanec v celoti ali delno posluje na območju Slovenije. Sem štejemo zlasti pisarno, sedež uprave, podružnico, tovarno, delavnico, rudnik, kamnolom ali kak drug kraj, kjer se izkorišča naravna bogastva, gradbišče ali kraj, kjer se opravljajo gradbena oziroma montažna dela, ki trajajo dlje kot 12 mesecev. Kot poslovna enota nerezidenta se obravnava tudi posrednik, ki ima pooblastilo, da v njegovem imenu sklepa pogodbe na območju Slovenije (ZDDPO-2, 6. člen, 2006).

Če sporazum o izogibanju dvojnemu obdavčevanju ureja stalno poslovno enoto drugače, se za davčne zavezance, ki so rezidenti držav, s katerimi je sklenjen omenjeni sporazum, določbe tega sporazuma uporabljajo neposredno.

Dividende, vključno z dohodki, podobnimi dividendam, in dohodki od deležev, ki izvirajo iz finančnih instrumentov oz. finančnih naložb vseh vrst, kot so vrednostni papirji, lastniški deleži, imajo vir v Sloveniji, če jih izdajo gospodarske družbe, zadruga in druge oblike organiziranja, ki so ustanovljene v skladu s predpisi v Sloveniji, oziroma če gre za deleže v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, ki so ustanovljene v skladu s predpisi v Sloveniji (ZDDPO-2, 8. člen, 2006).

Tudi **dobiček od odsvojitve** prej naštetih **finančnih inštrumentov** oz. finančnih naložb ima vir v Sloveniji. Dobiček od odsvojitve lastniških deležev in pravic iz lastniških deležev v družbi, zadrugi ali drugih oblikah organiziranja, katerih več kot polovico vrednosti izhaja posredno ali neposredno iz nepremičnin in pravic na nepremičninah, ki se nahajajo v Sloveniji, štejemo k dobičku od odsvojitve nepremičnin. Če bi rezident (svetovni vir) take dohodke dosegel izven Slovenije, ima s tem pravico v Sloveniji uveljavljati morebitni odbitek v tujini plačanega davka (ZDDPO-2, 8. člen, 2006).

Dobiček od odsvojitve poslovne enote nerezidenta v Sloveniji ima vir v Sloveniji (ZDDPO-2, 8. člen, 2006). Ta opredelitev je pomembna samo za nerezidente. Poslovna enota je na nek način pravnoorganizacijski del samega nerezidenta (pravne osebe). Le-ta v svoje poslovne knjige vključuje tudi vse poslovne dogodke, ki so se dogajali v tej poslovni enoti. Če nerezident odsvoji ta svoj pravnoorganizacijski del, bo v njegovem poslovnem izidu (iz te transakcije) prikazan dobiček ali izguba. Tak dobiček od odsvojitve poslovne enote se šteje kot del dobička same poslovne enote (pripiše se k dobičku poslovne enote nerezidenta v Sloveniji in se tako tudi obdavči) (Roppa, 2009, str. 68).

Obresti ter dohodki od uporabe ali pravice do uporabe avtorskih pravic, patentov, zaščitnih znakov in drugih premoženjskih pravic in dohodki od drugih podobnih pravic imajo vir v Sloveniji, če bremenijo rezidenta ali nerezidenta preko njegove poslovne enote v Sloveniji (ZDDPO-2, 8. člen, 2006).

Če dohodkom iz kapitala ni bilo mogoče določiti vira v Sloveniji po zgoraj navedenih določilih, potem gre za dohodek izven Slovenije oz. tak dohodek nima vira v Sloveniji. Če gre (v primeru nerezidentov) za dohodek, ki nima vira v Sloveniji po teh določilih, tak dohodek ne more biti osnova za obdavčitev v Sloveniji (ZDDPO-2, 8. člen, 2006).

3.3 Ureditev izvzema prihodkov v zvezi z naložbami

Soočanje s trendom »bega kapitala« je v Sloveniji povzročilo spremembe davčne zakonodaje. Najprej je zakonodajalec uvedel spremembo dohodninske zakonodaje, ki je začela veljati 1. 1. 2006, s cedularno obdavčitvijo dobičkov iz kapitala in dividend z enkratnim 20-odstotnim davkom za fizične osebe. Z novim zakonom ZDDPO-2 je sprejel še nova pravila, v skladu s katerimi je dopustno izvzeti iz davčne osnove gospodarske družbe tiste dohodke, ki jih je družba ustvarila iz naslova dividend (oz. dividendam podobnih dohodkov) in iz dobičkov iz naslova odsvojitve lastniških deležev (v nadaljevanju kapitalski dobički).

Te določbe imajo dvojni pomen, povečati davčno konkurenčnost Slovenije in preprečiti ekonomsko dvojno obdavčevanje. Za dohodke iz dividend namreč velja, da je bil dobiček, iz katerega se izplačuje dividende, že obdavčen z davkom od dohodka pravnih oseb pri družbi, ki izplačuje dividende, zato bi z vključevanjem te dividende v davčno osnovo družbe prejemnice prišlo do dvojnega ekonomskega obdavčevanja. Podobno velja za izvzetje kapitalskih dobičkov, ker so višje vrednosti deležev povezane z nerazporejenimi dobički, ki so bili že obdavčeni, ali s pričakovanjem bodočih dobičkov, ki bodo obdavčeni v prihodnosti (Kruhar Puc, 2007, str. 102-103).

3.3.1 Izvzem dividend in dohodkov, ki so podobni dividendam

Po 24. členu ZDDPO-2 (2006) so izvzete vse prejete dividende oz. dividendam podobni dohodki brez pogoja kakršnega koli praga udeležbe v drugi družbi. Izvzete niso skrite rezerve, ki niso bile obdavčene pri izplačevalcu, na primer skrite rezerve ob pripojitvi.

Skrite rezerve se izračunajo kot razlika med pošteno vrednostjo in davčno vrednostjo sredstev in obveznosti po stanju na dan pred vpisom zaključka likvidacije v sodni register. Poštena vrednost je znesek, za katerega je mogoče prodati ali na drug način zamenjati sredstvo na trgu (vrednost na trgu), davčna vrednost posameznega sredstva ali obveznosti pa je znesek, ki se prisodi temu sredstvu ali obveznosti pri obračunu davka oziroma na podlagi katerega se izračunavajo prihodki, odhodki, dobički in izgube pri obračunu davka (ZDDPO-2, 74. člen, 2006).

Dividende in dividendam podobni dohodki se izvzamejo iz davčne osnove prejemnika dividend, če je izplačevalec:

- zavezanec po ZDDPO-2;
- rezident v državi članici EU, ki se v skladu z mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, sklenjeno z državo nečlanico EU, ne šteje kot rezident izven EU in je poleg tega zavezanec za enega od davkov, v zvezi s katerim se uporablja skupen sistem obdavčenja, ki velja za matične družbe in odvisne družbe iz različnih držav članic EU in jih določi minister, pristojen za finance, kjer se za zavezanca ne šteje družba, ki je davka oproščena ali ima možnost izbire obdavčitve;
- rezident države, ki ni članica EU in je zavezanec za davek od dohodka oz. dobička, primerljiv z davkom po tem zakonu, in ni rezident države (v primeru poslovne enote se ta ne nahaja v državi), v kateri je splošna oz. povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5 odst., in je država objavljena na seznamu v skladu z 8. členom ZDDPO-2 (države so navedene v prilogi B).

Te dohodke se izvzame iz davčne osnove prejemnika, če so bili v tekočem ali v preteklih davčnih obdobjih na njihovi podlagi v davčno osnovo vključeni prihodki. Če zavezanec izpolnjuje navedene pogoje, bo prejete dividende lahko izvzel iz svojega obračuna DDPO oz. iz svojih obdavčljivih prihodkov. V tem primeru nikakor ni mogoče uveljaviti v tujini plačanega davka. Ta trditev izvira iz prvega odstavka 62. člena ZDDPO-2 (2006), ki jasno določa, da se lahko od davčne obveznosti odšteje le tisti tuji davek, ki ga je zavezanec plačal (tuja oseba v njegovem imenu) v tujini za dohodke, ki so vključeni v njegovo davčno osnovo.

Če je zavezanec dividende izvzel iz obdavčljivih prihodkov, le-te niso vključene v njegovo davčno osnovo, zato tudi ne more uveljavljati v tujini odtegnjenega in plačanega davčnega odtegljaja.

3.3.2 Izvzem dobičkov iz odsvojitve lastniških deležev

Za razliko od izvzetja dividend ZDDPO-2 (2006) ni v celoti sledil načelu preprečitve dvojne ekonomske obdavčitve, saj glede kapitalskih dobičkov ne določa 100-odstotnega izvzema iz davčne osnove, prav tako sta kot pogoj izvzema predpisana prag in čas trajanja kapitalske udeležbe.

V skladu s 25. členom ZDDPO-2 (2006) je tako iz davčne osnove dopustno izvzeti le 50 odst. realiziranega dobička, in sicer le v primeru, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- zavezanec, ki ustvari dobiček, je udeležen v kapitalu oz. pri upravljanju druge osebe, tako da je imetnik poslovnega deleža, delnic ali glasovalnih pravic v višini najmanj osem odst. in znaša čas trajanja te udeležbe v kapitalu oz. upravljanju gospodarske družbe, zadruga ali druge oblike organiziranja najmanj šest mesecev;
- zavezanec je v tem obdobju nepretrgoma za poln delovni čas zaposloval vsaj eno osebo, naložba ne sme biti v gospodarski družbi, zadrugi ali drugi obliki organiziranja, ki ima sedež ali kraj dejanskega delovanja posloводства v državah nečlanicah EU, v katerih je splošna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5 odst. in je država objavljena na seznamu v skladu z 8. členom ZDDPO-2.

Opazen je trend po spodbujanju naložb tveganega kapitala. Za te naložbe je značilno, da se vlagajo sredstva v tako imenovana »start up podjetja«, to so podjetja, ki šele začenejo z neko dejavnostjo oz. so v fazi rasti (podjetja rasti), zato imajo pozitiven učinek na gospodarsko rast in iz tega razloga jih zakonodaja posebej spodbuja. ZDDPO-2 (2006) in ZDoh-2 (2006) že določata nekatere ugodnosti za njih, ki se bodo začele uporabljati, ko bo pravno urejen njihov status.

Za kapitalski dobiček tveganega kapitala je tako značilno, da se ne izvzema zgolj 50 %, ampak v celoti, prav tako niso predpisani pogoji glede trajanja in praga udeležbe. Celoten takšen dobiček se izvzame iz davčne osnove zavezanca, če je imela ta družba tveganega kapitala status družbe tveganega kapitala celotno davčno obdobje in če je imela tak status skozi celotno obdobje imetništva takega deleža zavezanca. Izgube iz odsvojitve lastniških deležev iz tega odstavka se ne prizna (Kuhar Puc, 2007, str. 105-107).

3.3.3 Odhodki, ki nastanejo v zvezi z naložbo

Temeljno načelo obdavčitve je, da če prihodki iz določenega pravnega temelja ne povečujejo davčne osnove, tudi odhodki, nastali na tej pravni podlagi, naj ne bi zmanjševali davčne osnove.

V skladu s tem temeljnim pravilom je v ZDDPO-2 (2006) določeno, da se izgube, povezane z lastniškimi deleži, v zvezi s katerimi bi bil mogoč izvzem kapitalskih dobičkov, v višini 50 % ne prizna.

Tudi v primeru naložb, v zvezi s katerimi je davčni zavezanec izvzel iz davčne osnove dividende oz. kapitalske dobičke, tako davčne osnove ne bi smeli zmanjševati odhodki, ki nastajajo v zvezi z naložbo (odhodki v zvezi z upravljanjem in financiranjem naložbe). Vendar je v praksi težko določiti, kateri odhodki so nastali v zvezi z upravljanjem oz. financiranjem naložbe oziroma to ugotavljanje terja precej dodatnega administriranja, zato je zakonodajalec določil, da se pri določanju davčne osnove odhodkov, povezanih z upravljanjem in financiranjem naložb, ne prizna v pavšalnem znesku, ki je enak 5 % zneska v davčnem obdobju prejetih dividend in dobičkov, ki so izvzeti iz davčne osnove zavezanca. Davčni zavezanec izvzame navedene odhodke iz davčne osnove v istem davčnem obdobju, kot izvzame prihodke.

3.3.4 Primer izvzema dividend iz davčne osnove

PRIMER 1: Izplačevalec dividend je rezident države, s katero ima Slovenija sklenjen sporazum

Tuja pravna oseba je izplačevalec dividend (in izpolnjuje drugi ali tretji pogoj o izplačevalcu za izvzem dividend), ki jih slovenski zavezanec prejme.

Privzemam, da imajo v tej tuji državi enako nacionalno stopnjo davčnega odtegljaja kot v Sloveniji, tj. 15-odstotno. Privzemam tudi, da ima Slovenija sklenjen sporazum, po katerem gre za tak primer, da lahko država rezidentstva izplačevalca obdavči takšno izplačilo dividend, vendar ta stopnja ne sme presegati 5 %. Zavezanec izkazuje 1.000 enot prihodkov iz poslovanja (brez dohodkov iz dividend) ter 200 enot odhodkov.

Po sklepu, ki ga je sprejela tuja delniška družba, zavezancu pripada 1.000 enot bruto dividende. Ko pride do nakazila iz tujine, zavezanec prejme na svoj transakcijski račun 850 enot.

Zavezanec mora preveriti stopnjo davka po sporazumu (npr. 5 %) ter za vračilo razlike (10 %) začeti terjati državo izplačevalca. V večini primerov je obrazce za vračilo tega davka možno najti na spletnih straneh ministrstva za finance ali davčne uprave države (v Sloveniji so to KIDO obrazci). Za 50 enot, ki predstavljajo davek po sporazumu, evidentira kot terjatev iz naslova plačane akontacije DDPO v Sloveniji.

Zavezanci takšne prejete dividende praviloma izvzemajo iz svojih obračunov DDPO in s tem znižujejo svojo davčno osnovo, zato 50 enot davčnega odtegljaja (po sporazumu) v obračunu DDPO ne bo mogel uveljaviti kot v tujini plačani davek (zato stornira terjatev iz naslova plačane akontacije DDPO in za enak znesek zmanjša prihodke od prejetih dividend).

Izračun davka na dohodek pravnih oseb z izvzedom dividend iz davčne osnove je prikazan v tabeli 2.

Tabela 2: Prikaz obdavčitve dobička z izvzedom dividend iz davčne osnove

1.	Prihodki po računovodskih predpisih	1.950,00
	(Dohodki, od katerih je bil odtegnjen davek na viru, vključno z davčnim odtegljajem)	/
2.	Izvzem prejete dividende iz obdavčljivih prihodkov	950,00
3.	Davčno priznani prihodki	1.000,00
4.	Odhodki po računovodskih predpisih	200,00
5.	Davčno priznani odhodki	200,00
6.	Povečanje davčne osnove v višini 5 %	47,50
7.	Davčna osnova	847,50
8.	Davek – 20 %	169,50
	Odbitek v tujini plačanega davka	/
9.	Davčna obveznost	169,50

Zavezanec bo ob koncu davčnega leta v svojem obračunu DDPO za 950 enot finančnih prihodkov zmanjšal svoje davčne prihodke ter za 47,5 enot (5 % od 950) povečal svojo davčno osnovo.

PRIMER 2: Izplačevalec dividend je rezident države, s katero Slovenija nima sklenjenega sporazuma

Tuja pravna oseba je izplačevalec dividend (in izpolnjuje drugi ali tretji pogoj o izplačevalcu za izvzem dividend), ki jih slovenski zavezanec prejme.

Privzemam, da imajo v tej tuji državi nacionalno stopnjo davčnega odtegljaja v višini 30 % in da Slovenija s to državo nima sklenjenega sporazuma o izogibanju dvojnega obdavčevanja.

Če bi prišlo do tega primera, bi na prvi pogled lahko sklepali, da bi bilo smiselno te dividende obdržati med obdavčljivimi prihodki in uveljaviti v tujini plačani davek (saj je znesek davka po stopnji 30 % višji kot po 20-odstotni stopnji iz ZDDPO-2). V nadaljevanju prikazujem, da je potrebno vsak posamični primer preračunati in ugotoviti, kaj je za zavezanca bolje.

Ostale predpostavke ostajajo podobne kot v prejšnjem primeru: sklep tuje delniške družbe za izplačilo 1.000 enot; priliv na transakcijski račun – 700 enot; potrdilo o plačilu davčnega odtegljaja iz te tuje države v višini 300 enot. Zavezanec izkazuje 1.000 enot prihodkov iz poslovanja (brez dohodkov iz dividend) ter 200 enot odhodkov. V tabeli 3 sta prikazani dve varianti:

- **VARIANTA 1: dividend se ne izvzame** (zavezanec dividende pušča v obračunu DDPO)
- **VARIANTA 2: dividende se izvzame** (zavezanec dividende izvzame iz obračuna DDPO)

Tabela 3: Vzporedni prikaz obdavčitve dobička z izvzemom dividend iz davčne osnove in brez izvzema

		VARIANTA 1	VARIANTA 2
1.	Prihodki po računovodskih predpisih	2.000	1.700
	(Dohodki, od katerih je bil odtegnjen davek na viru, vključno z davčnim odtegljajem)	1.000	/
2.	Izvzem prejete dividende iz obdavčljivih prihodkov	/	700
3.	Davčno priznani prihodki	2.000	1.000
4.	Odhodki po računovodskih predpisih	200	200
5.	Davčno priznani odhodki	200	200
6.	Povečanje davčne osnove v višini 5 %	/	35
7.	Davčna osnova	1.800	835
8.	Davek – 20 %	360	167
	Odbitek v tujini plačanega davka	200	/
9.	Davčna obveznost	160	167

VARIANTA 1:

Privzela sem 2.000 enot vseh prihodkov. V ta znesek je vključenih tudi 1.000 enot (bruto) dividend. Ob nakazilu dividend v višini 700 enot je zavezanec prejel potrdilo o obračunanem

in plačanem 30-odstotnem davčnem odtegljaju v tujini. Ob koncu leta ne izkazuje nobene terjatve več do izplačevalca, ampak 300 enot terjatve do svoje države.

Zavezanec mora izračunati znesek davka, ki ga bo smel uveljaviti kot plačani DDPO. Omejitev odbitka tujega davka je razvidna iz 63. člena ZDDPO-2 (2006), ki določa, da odbitek ne sme preseči nižjega od:

- zneska tujega davka na tuji dohodek, ki je bil končen in dejansko plačan;
- zneska davka, ki bi ga bilo treba plačati po tem zakonu za tuje dohodke, če odbitek ne bi bil možen.

Formula za izračun:

$$\frac{\text{Skupni znesek dohodkov, od katerih je bil plačan tuji davek, z virom v posamezni državi}}{\text{Celotni davčno priznani prihodki zavezanca – celotni davčno priznani odhodki}} = \frac{1000}{1800} = 0,55556 \quad (1)$$

Rezultat se pomnoži z davkom, ki smo ga izračunali pod točko osem iz tabele 2. Za ta primer to pomeni naslednje (formula 2):

$$360 \times 0,555556 = 200 \text{ enot} \quad (2)$$

Izračunanih 200 enot za zavezanca predstavlja v tujini plačani davčni odtegljaj, ki ga lahko v svojem obračunu DDPO upošteva kot »plačano akontacijo DDPO« in s tem znižuje svojo obveznost za plačilo DDPO v Sloveniji (obračunu mora predložiti tudi dokazila). Končni rezultat zavezanca bi tako po tej varianti predstavljalo (do)plačilo davka od dohodkov pravnih oseb v višini 160 enot.

Vse navedeno velja za predstavljeni primer. Če bi imeli primer zavezanca, ki izkazuje negativno davčno osnovo ali osnovo 0, zavezanec v tujini plačanega davka ne bi smel oziroma mogel uveljavljati.

VARIANTA 2:

Pri tej varianti sem izračunala DDPO v primeru izvzemanja prejetih dividend iz obdavčljivih prihodkov. Pri nakazilu iz tujine zavezanec prejme na svoj transakcijski račun 700 enot. S tem zneskom zmanjša svojo izkazano terjatev do izplačevalca dividend. Še vedno izkazuje odprto terjatev za 300 enot. Izplačevalec mu pošlje potrdilo o plačanem 30-odstotnem davčnem odtegljaju v njegovi državi. Na tej osnovi zavezanec zapre terjatev do izplačevalca in (v prvem koraku) odpre terjatev (za plačani davek v tujini) do svoje države (podobno kot se evidentirajo plačila akontacij DDPO).

Ker bo zavezanec iz svojih davčnih prihodkov izvzemal prejete dividende, s tem izgubi pravico do uveljavljanja v tujini plačanega davčnega odtegljaja v obračunu DDPO. Posledično to pomeni, da nima osnove za izkazovanje terjatve do svoje države. Le-to bo storniral v višini 300 enot in za enak znesek storniral tudi finančni prihodek iz naslova te dividende. V davčnem obračunu DDPO bo izvzel iz obdavčljivih prihodkov prihodke iz dividend v višini 700 enot ter povečal svojo davčno osnovo za 5 % izvzetih dividend za 35 enot. Po tej varianti bi zavezanec moral (do) plačati 167 enot davka od dohodkov pravnih oseb.

Prikazani zneski davka jasno pokažejo, da naj bi se zavezanec odločil in ravnal po varianti 1. Primer tudi prikazuje, da za odločanje o eni ali drugi varianti ni bistvena le stopnja davka, ampak več drugih dejavnikov (višina davčne osnove, razmerje med tujimi dohodki, razlika med davčnimi prihodki in davčnimi odhodki itd.).

2.3.5 Primeri izvzemov dobičkov ob odsvojitvi lastniških deležev

PRIMER 1:

Zavezanec, ustanovljen oktobra leta 2001, zaposluje dve osebi za polni delovni čas že nekaj let. Junija 2009 proda 10.000 delnic (10 odst.) družbe X po vrednosti 70 EUR za delnico. Kupil jih je septembra 2008, in sicer po ceni 50 EUR na delnico. Predpostavljam, da je v letu 2009 prišlo le do te transakcije, ostali stroški se zanemarijo (plače idr.).

$$\text{Dobiček pri prodaji} = (70 \times 10.000) - (50 \times 10.000) = \mathbf{200.000 \text{ evrov}} \quad (3)$$

V davčnem obračunu za leto 2009 bo od 200.000 EUR prihodkov lahko izvzel 100.000 EUR ter povečal svojo davčno osnovo za 5 % izvzetih dividend.

Njegova **davčna osnova** za leto 2009 bo znašala (tabela 4):

Tabela 4: Prikaz obdavčitve dobička z izvzemom kapitalskega dobička iz davčne osnove

1.	Prihodki po računovodskih predpisih	200.000
2.	Izvzem 50 % kapitalskih dobičkov iz obdavčljivih prihodkov	100.000
3.	Davčno priznani prihodki	100.000
4.	Odhodki po računovodskih predpisih	/
5.	Davčno priznani odhodki	/
6.	Povečanje davčne osnove v višini 5 %	5.000
7.	Davčna osnova	105.000
8.	Davek – 20 %	21.000
9.	Davčna obveznost	21.000

Iz navedenega sledi, da bo **čisti dobiček** zavezanca znašal:

$$200.000 - 21.000 = \mathbf{179.000 \text{ evrov}} \quad (4)$$

Če bi se ta zavezanec likvidiral v letu 2010 (oz. preden bi poteklo 10 let od njegove ustanovitve), bi moral v davčnem obračunu za leto 2010 (ob likvidaciji) svojo davčno osnovo povišati za 100.000 EUR izvzetih prihodkov v 2009 (ZDDPO-2, 25. člen, 2006).

PRIMER 2:

Izhajam iz prejšnjega primera, le da so se zgodili še dodatni poslovni dogodki. Zavezanec je med septembrom 2008 in junijem 2009 še dodatno kupoval delnice družbe X. Med marcem in majem 2009 je kupil še dodatnih 41 % Junija 2009 je tako prodal celotni 51-odstotni paket.

Zavezanec sme v letu 2009 iz davčnega obračuna izločiti 50 % celotnega ustvarjenega dobička (iz naslova prodaje 51-odstotnega deleža) in ne le od 10 %, ki jih je imel več kot šest mesecev.

25. člen ZDDPO-2 (2006) zahteva trajanje kvalificirane (8-odstotne) udeležbe zavezanca. Kot začetni dan se upošteva dan, ko je zavezanec dosegel najmanj 8-odstotno udeležbo v določeni družbi, in šteje se, da je pogoj izpolnjen, če je kvalificirana udeležba zavezanca v družbi trajala najmanj šest mesecev.

PRIMER 3:

Ponovno izhajam iz prvega primera, le da je zavezanec svojih 10 % delnic prodal v dveh delih. V prvi polovici junija 2009 je prodal 5 %, ostalih 5 % pa v drugi polovici junija 2009.

V takšnem primeru sme zavezanec v obračunu DDPO za leto 2009 zniževati svoje davčne prihodke le v višini 50 % dobička, ki ga je ustvaril s prvo prodajo petih odstotkov delnic. Ob odtujitvi drugih petih odst. namreč pogoj 8-odstotne kvalificirane udeležbe ni bil več izpolnjen. Zato bo dobiček od druge prodaje v celoti obdavčen.

3.4 Zakonodaja Evropske unije

Zakonodajo Evropske unije (v nadaljevanju EU) sestavljajo direktive, uredbe ter sodna praksa. Evropske direktive so določen zakonodajni okvir, v katerem se morajo članice EU gibati. Zakonodajo EU je treba vnesti v nacionalno zakonodajo, sicer je za državo neveljavna. Če država tega ne stori, jo je možno kaznovati. Evropske uredbe in sodna praksa za razliko od direktiv veljajo za vse članice neposredno (Jeraj, 2009).

Za davčno optimiziranje pri mednarodnem poslovanju znotraj Evropske unije so pomembne tri evropske direktive. Prva je »**merger**« **direktiva** - o skupnem sistemu obdavčevanja za združitve, delitve, prenose sredstev in zamenjave kapitalskih deležev iz različnih držav članic, na podlagi katere ne plačaš davka na skrite rezerve pri oddelitvi (Direktiva Sveta 90/434/EGS zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2005/19/ES).

Druga je »**parent-subsidiary**« **direktiva** - o skupnem sistemu obdavčevanja matičnih in odvisnih družb iz različnih držav članic, ki določa, da kamor koli v EU bodo izplačane dividende, le-te ne bodo še enkrat obdavčene (Direktiva Sveta 90/435/EGS zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2003/123/ES). Direktiva je implementirana v slovensko nacionalno zakonodajo (71. člen, ZDDPO-2, 2006) in določa, da davčnega odtegljaja ob izplačilu dividend in dohodkov, ki so podobni dividendam (to ne velja za prikrita izplačila dobička), ni treba izračunati, odtegniti in plačati, če:

- ima prejemnik 10 % vrednosti ali števila delnic ali deležev v delniškem kapitalu, osnovnem kapitalu ali glasovalnih pravic osebe, ki deli dobiček;
- traja najnižja udeležba najmanj 24 mesecev;
- je prejemnik oseba, ki ima eno od oblik, za katere se uporablja skupni sistem obdavčenja (ki velja za matične in odvisne družbe iz različnih držav članic EU), je za davčne namene rezident v državi članici EU in je zavezanec za enega od davkov, v zvezi s katerimi se uporablja prej omenjeni skupni sistem obdavčenja.

Davčni odtegljaj se prav tako ne odtegne od plačil obresti in plačil za uporabo premoženjskih pravic družbam, ki imajo eno od oblik, za katere se uporablja **skupni sistem obdavčenja v zvezi s plačili obresti in plačil uporabe premoženjskih pravic**, ki velja za povezane družbe iz različnih držav članic EU (osnova izhaja iz Direktive Sveta 2003/49/ES).

Navedeni dohodki (obresti in uporaba premoženjskih pravic) so oproščeni, če so v času plačila izpolnjeni vsi naslednji pogoji, ki jih določa 72. člen ZDDPO-2 (2006):

- obresti in plačila premoženjskih pravic so **izplačani upravičenemu lastniku**, ki je družba države članice EU, ki ni Slovenija, ali poslovna enota družbe države članice EU, ki se nahaja v drugi državi članici EU;
- **sta plačnik in upravičeni lastnik povezana** tako, da je plačnik neposredno najmanj 25-odstotno udeležen v kapitalu upravičenega lastnika ali obratno, torej, da je upravičeni lastnik najmanj 25-odstotno udeležen v kapitalu plačnika; povezana sta lahko tudi tako, da je ista družba neposredno najmanj 25-odstotno udeležena v kapitalu plačnika in upravičenega lastnika in gre pri tem za udeležbo med družbami iz držav članic EU;
- traja najnižja udeležba iz prejšnje alineje najmanj 24 mesecev;
- plačnik ali upravičeni lastnik mora biti družba, ki ima eno od oblik, za katere se uporablja skupni sistem obdavčenja (ki velja za povezane družbe iz različnih držav članic EU), je za davčne namene rezident v državi članici EU in je zavezanec za enega od davkov, v zvezi s katerimi se uporablja prej omenjeni skupen sistem obdavčenja.

Oprostitev davka (če so izpolnjeni vsi pogoji), se uporablja samo za znesek obresti, ki ustrezajo znesku do višine obračunanih obresti po priznani obrestni meri oz. po obrestni meri, za katero lahko posojilojemalec dokaže, da bi jo v enakih ali primerljivih okoliščinah dobil za posojilo po obrestni meri, ki je višja od priznane obrestne med povezanimi osebami (19. člen, ZDDPO-2, 2006).

Za obresti, na katere se oprostitev lahko nanaša, se šteje dohodek iz vseh vrst terjatev ne glede na to, ali so zavarovane s hipoteko, in ne glede na to, ali imajo pravico do udeležbe v dolžnikovem dobičku. Šteje se tudi dohodek iz vrednostnih papirjev in dohodek iz obveznic ali zadolžnic, vključno s premijami in nagradami, ki pripadajo takim vrednostnim papirjem, obveznicam ali zadolžnicam (72. člen, ZDDPO-2, 2006).

3.5 Davčno planiranje

Davčno planiranje je postopek, v katerem davčno obveznost znižamo z uporabo zakonitih metod in sredstev. Pri davčnem planiranju je torej treba ravnati v skladu z državno zakonodajo, veljavnimi mednarodnimi pogodbami in sporazumi ter ostalimi obligatornimi pravili (Šešok, 2002, str. 10).

Davčno planiranje lahko kot postopek razdelimo na dve vrsti, in sicer (Šešok, 2002, str. 10):

- davčno planiranje, ki temelji na uporabi nacionalnih davčnih predpisov (davčno planiranje znotraj enega davčnega režima);

- mednarodno davčno planiranje, ki temelji na mednarodnem poslovanju gospodarskega subjekta in uporabi mednarodnih pravil obdavčevanja.

Davčno planiranje znotraj nacionalnega (slovenskega) sistema po večini ni učinkovito, saj je obstoječa slovenska davčna zakonodaja do davčnega zavezanca nestimulativna (Šešok, 2002, str. 10).

4 MEDNARODNE PRIMERJAVE DAVČNIH REŽIMOV

Izbira držav z ugodnejšo davčno zakonodajo je pestra, možnosti veliko. Offshore centrov je na svetu že več kot petdeset, med seboj se razlikujejo in prav zaradi tega je treba skrbno premisliti, v kateri državi ustanoviti družbo. Najpomembnejši dejavniki, ki vplivajo na odločitev posameznega podjetja, so: davčna struktura, politična in ekonomska stabilnost, zakonodaja, korporativna ureditev, infrastruktura, komunikacije, jezik, bančni sistem, dejavnost družbe ter mreža sporazumov o izogibanju dvojnemu obdavčevanju.

Ekonomska in politična stabilnost je predpogoj ustanavljanja družbe v drugi državi. V svetu je preko petdeset območij z nižjo oziroma ničelno stopnjo obdavčitve, vendar nekatera izmed teh območij ne vlivajo zaupanja v varnost in učinkovitost poslovanja preko teh območij (npr. Liberija) (Jeraj et al., 2007, str. 79-80).

V nadaljevanju analiziram davčne režime v nekaterih državah, preko katerih se lahko optimizirajo dohodki iz kapitala. Izbrala sem evropske države in države, s katerimi ima Slovenija sklenjene davčne sporazume: Republiko Ciper, Kraljevino Nizozemsko, Veliko Vojvodstvo Luksemburg in Švicarsko konfederacijo. Ob koncu poglavja sledi povzetek in tabelarni prikaz primerjave davčnih sistemov omenjenih držav. Države primerjam po ureditvi korporacijskega prava, korporativni ureditvi, davčni strukturi, določilih davčnega sporazuma ter stroških ustanovitve in vzdrževanja obstoja podjetja.

Države, ki jih analiziram v nadaljevanju, niso klasične davčne oaze, ampak so to posebna področja, ki zaračunavajo vse običajne davke, a dopuščajo koncesije določeni vrsti podjetij oz. dopuščajo samo posebno vrsto pravnih oseb. Te države so politično in ekonomsko stabilne, bančništvo in druge storitve so tam zelo dobro razvite, prav tako nudijo kvalitetne komunikacije in so osebno dostopne, če je to potrebno.

4.1 Republika Ciper

4.1.1 Ureditev korporacijskega prava

Republika Ciper je otok v vzhodnem Sredozemlju, bivša britanska kolonija, ki je leta 1960 postala neodvisna. Kot rezultat povezanosti z Veliko Britanijo temelji zakonodaja na občem pravu (angl. *Common Law*), iz česar izhaja zakon o podjetjih, ki je podoben britanskemu (Bjegović, 1999, str. 128).

1. maja 2004 je Ciper postal enakopravna članica EU, kjer med drugim velja prost pretok kapitala. Ima svojo učinkovito zakonodajo poleg evropskih direktiv, kar daje boljše razvojne možnosti podjetjem. Čeprav je morala država pred vstopom v EU v določeni meri prilagoditi davčne predpise, je v zakonodaji še vedno ostalo precej davčnih ugodnosti. Država je postala

zelo zanimiva s strani davčnega planiranja ter udejstvovanja učinkovite holdinške strukture za podjetja preostalih članic EU (Cyprus Company Formation, 2009).

4.1.2 Korporativna ureditev

Vrste pravnih oseb na Cipru so izvzeta družba (angl. *Exempted Company*), navadni nerezident, navadni rezident, družba z omejenim trajanjem, družba z omejeno odgovornostjo (LLC) in garancijska družba. Dovoljene so delnice na prinosnika, vendar le v izvzetih družbah. Številne vrste podjetij so lahko ustanovljene za posebne namene (Kruhar Puc, 2007, str. 129).

Ciper predstavlja ugodno poslovno okolje za ustanovitev holdinške družbe, za katero ni predpisana posebna pravna oblika. Največkrat se ustanovi kot nejavna delniška družba. Delniški družbi se prizna nejavni status, če je v njenem statutu (angl. *Articles of incorporation*) določeno (Private Company Limited by Shares, 2009), da je :

- omejena možnost prenosa delnic na druge osebe s strani obstoječih delničarjev;
- število delničarjev omejeno na 50;
- javna prodaja delnic in drugih vrednostnih papirjev, izdanih s strani družbe, prepovedana.

Nejavna delniška družba mora imeti vsaj enega delničarja in enega direktorja. V zakonodaji ni nobenih omejitev glede najnižje ali najvišje vrednosti odobrenega (angl. *authorised*) osnovnega kapitala. Običajna praksa je, da odobreni osnovni kapital znaša 10.000 EUR, vendar ni potrebno, da je ob ustanovitvi v celoti vplačan. Delnice se lahko izdajo s premijo, kar pomeni, da je emisijski znesek delnice višji od njene nominalne vrednosti (Tax Facts & Figures, 2009, str. 21).

Da bi podjetje uživalo prednosti ciprskega davčnega sistema (kot ciprski rezident), mora imeti stalen operativni naslov na Cipru, kar pomeni, da se morajo glavne odločitve in podobno sklepati tam. Poleg tega morata dva direktorja biti rezidenta Cipra in eden je lahko rezident matične države. S tega naslova so tu priporočljivi nominalni direktorji (Cyprus Company Formation, 2009).

4.1.3 Davčna struktura

Družba je rezident Cipra, če je kraj njenega dejanskega upravljanja in kontrole v Republiki Ciper. Rezidenti so obdavčeni po normalni letni davčni stopnji 10 %, z osnovo, izračunano po načelu svetovnega prihodka. Nerezidenti so obdavčeni samo za prihodek stalne poslovne enote na Cipru ter za prihodke iz nepremičnin, lociranih na Cipru, in ne morejo pridobiti prednosti davčnih sporazumov in davčnega režima, ki se nanaša na rezidente (Cyprus Holding Company Information, 2009).

Vrste davka za pravne osebe so: davek od dohodka pravnih oseb (angl. *corporation tax*), posebni prispevek za obrambo (angl. *special contribution for defense*), davek na odobreni osnovni kapital (angl. *capital duty*) in transakcijski davek (angl. *stamp duty*).

Na Cipru je ob ustanovitvi podjetja treba plačati **davek na odobreni osnovni kapital**. Fiksni znesek tega davka znaša 102,52 evrov, variabilni znesek pa se odmeri v vrednosti 0,6 %

odobrenega nominalnega osnovnega kapitala. Dajatev ob morebitnih kasnejših povečanjih odobrenega osnovnega kapitala prav tako znaša 0,6 % vrednosti dodatno odobrenega kapitala. Ta davek je možno zmanjšati tako, da se delnice izdajo po emisijski vrednosti, ki znatno presega nominalni znesek. V tem primeru ob novi izdaji delnic ni potrebno dodatno plačilo (Philippides, 2008, str. 67).

Prejete dividende in dobički, realizirani s prodajo kapitalskih deležev, so izvzeti iz davka na dohodek pravnih oseb. **Dividende** ali druga prejeta izplačila deležev v dobičku, ki jih prejme holdinška družba s strani tujega podjetja, ki ni ciprskega izvora, so izvzeti tudi iz posebnega prispevka za obrambo pod pogojem, da ima holdinška družba v družbi, ki izplača dividende oz. delež dobička, vsaj enoodstotni delež v kapitalu (The Cyprus Tax Regime, 2009).

To izvzetje ne velja, če družba, ki izplača dividende oz. delež dobička, ustvari več kot 50 % svojega prihodka s finančnimi naložbami in je hkrati stopnja davka na izplačane dividende v matični državi družbe, ki jih izplača, znatno nižja kot tista na Cipru (to je 5 % ali manj). V primeru, da prejete dividende niso izvzete iz tovrstne obdavčitve, je treba nanje plačati posebni prispevek za obrambo - v višini 15 %. (The Cyprus Tax Regime, 2009).

Dobiček, ustvarjen s prodajo sredstev (večinoma deležev v drugih podjetjih), torej **kapitalski dobiček**, prav tako ni obdavčen, razen če izvira iz nepremičnin na Cipru (v tem primeru je obdavčen po 20-odstotni stopnji davka na kapitalski dobiček). Tudi dobički, ki so ustvarjeni v drugih pisarnah, tovarnah, na drugem sedežu družbe in so locirani zunaj Cipra, so neobdavčeni (Cyprus Company Formation, 2009).

Splošno na Cipru velja, da so vsi stroški in odhodki podjetja, povezani s pridobivanjem obdavčljivih prihodkov, davčno priznani in pri tem ni nobenih specifičnih omejitev pri davčnem priznavanju stroškov in odhodkov, ki so nastali v zvezi s kapitalsko udeležbo v drugi družbi (Zoetmulder, 2010, str. 52).

Obresti, ki jih prejme podjetje ciprski rezident, so predmet obdavčitve posebnega prispevka za obrambo v višini 10 %, 50 % prejetih obresti je izvzetih iz osnove za davek na dobiček, preostalih 50 % prihodka od obresti je obdavčenih z 10 % davka na dobiček pravnih oseb (efektivno 5 % na celoto, se pravi skupaj 15 %). Neto obresti, ki so rezultat običajnega poslovanja podjetja, so izvzete iz posebnega davka za obrambo, vendar osnova za davek od dohodka pravnih oseb v tem primeru znaša 100 % neto obresti (The Cyprus Tax Regime, 2009).

Na Cipru ni pravil **tenke kapitalizacije**, ki bi lahko omejevala razmerje med dolžniškim in lastniškim kapitalom, torej ni pravil, ki določajo, kdaj se obresti ne priznajo kot odhodek, če gre za financiranje s prekomernim dolgom (Philippides, 2008, str. 68).

4.1.4 Davčni sporazumi

Ciper ima sklenjene sporazume o izogibanju dvojnemu obdavčevanju z več kot 35 državami (Cyprus Company Formation, 2009). Ti sporazumi zagotavljajo, da izplačila dividend in obresti, ki prihajajo iz tujih podružnic v ciprsko podjetje, niso oz. so minimalno obdavčeni (The Cyprus Tax Regime, 2009).

Konvencijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka (in premoženja) med Republiko Ciper in Republiko Slovenijo se uporablja za osebe, ki so rezidenti ene ali obeh držav

pogodbenic. Za opredelitev oseb, ki so upravičene do ugodnosti po konvenciji, državljanstvo osebe ni pomembno. Pomembno je, da je oseba rezident ene ali obeh držav pogodbenic (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 39).

Konvencijo se uporablja zlasti za davek od dohodkov pravnih oseb, dohodnino in davek od premoženja (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 60). V primeru, ko gre za dividende, ki jih podjetje v Sloveniji izplačuje podjetju na Cipru (in obratno), konvencija ne predpisuje odstotka udeležbe v kapitalu, stopnja davka pa znaša 10 % zneska bruto prejetih dividend (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 149-150). Stopnja davka od bruto zneska obresti v državi vira (po splošnem pravilu se šteje, da obresti nastanejo v tisti državi, katere rezident je plačnik obresti (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 174)) prav tako znaša 10 % (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 170). Dvojno obdavčitev izplačanih obresti in dividend se odpravlja z metodo navadnega odbitka in z metodo oprostitve s progresijo (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 289).

4.1.5 Stroški ustanovitve in vzdrževanja podjetja

Stroški ustanovitve družbe z omejeno odgovornostjo (LLC) na Cipru z ustanovitvenim kapitalom, ki ne presega 50.000 USD (35.801 EUR preračunano po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 1,3966 USD za 1 EUR), kjer delnice niso izdane po emisijski vrednosti in s standardnim aktom o ustanovitvi znašajo, za primerjavo pri organizaciji Formacompany, 2.689 EUR, (znesek je preračunan po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 0,86655 GBP za en evro). Ta cena vključuje odobritev naziva podjetja, povezovanje z lokalnim registrom in ustreznimi organi, strukturiranje družbe po lastnih zahtevah, pripravo dokumentov za registracijo podjetja, pripravo statuta, vložitev dokumentov v register družb, imenovanje direktorjev in zapisnik o imenovanju glavnega direktorja, pripravo prvega zapisnika seje skupščine, pristojbino za vladno dovoljenje, ki se plača ob ustanovitvi, pogodbo o ustanovitvi, potrdila za delničarje, potrdilo za uradni naslov pisarne na Cipru in lokalnega agenta, izdajo delnic in izdelavo certifikatov zanje, vladne pristojbine, mapo z vsemi potrdili in dokumenti ter dostavo dokumentov in zagotovitev pisarne ter agenta na Cipru v skladu s tamkajšnjimi zahtevami.

Letni stroški administracije podjetja znašajo 398 EUR (znesek je preračunan po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 0,86655 GBP za 1 EUR). Ti stroški vključujejo zagotavljanje pisarne na uradnem naslovu in lokalnega agenta na Cipru, ki izpolnjuje tamkajšnje zahteve, letno vladno pristojbino ter vložitev potrebnih letnih izkazov (Cyprus Company Incorporation - Fees, 2009).

4.2 Kraljevina Nizozemska

4.2.1 Ureditev korporacijskega prava

Nizozemska je del evropskega (kontinentalnega) sistema oz. je država civilnega prava (Veliki pravni sistem, 2009) in je enakopravna članica EU.

4.2.2 Korporativna ureditev

Nizozemska vodi zelo odprto trgovinsko in investicijsko politiko. Posebnih omejitev za tuje investitorje ni. Velja za eno najboljših investicijskih področij na svetu. Razlogi za to so velika politična stabilnost, liberaliziran trg, poenostavljeni postopki za ustanavljanje podjetij, določene davčne ugodnosti za tuje korporacije, dobro razvit transportni in distribucijski sektor, mobilnost trga delovne sile in dobro znanje tujih jezikov (Poslovna zakonodaja, 2009).

Nizozemska ima v primerjavi z drugimi državami EU mnogo bolj fleksibilen in liberalen sistem oz. zakonodajo glede ustanavljanja družb. Po včlanitvi Slovenije v EU lahko slovenski posameznik in družbe zaradi ugodnih davčnih sporazumov izkoristijo priložnost, ki jim jo ponuja ustanovitev podjetja na Nizozemskem (zasebni delniški sklad lahko npr. izkoristi možnost za davčno oprostitev pri plačilu davka na kapitalski dobiček) (Poslovna zakonodaja, 2009).

Najpogostejši organizacijski obliki družb sta delniška družba (namloze vennootschap, NV) in družba z omejeno odgovornostjo (besloten vennootschap, BV). Tuji vlagatelji na Nizozemskem se najpogosteje odločajo za slednjo, saj je cenejša in ustanovitev zahteva manj formalnosti, ki se sicer, razen da ne more izdajati delnic, od delniške družbe ne razlikuje pretežno. Druge oblike poslovanja na Nizozemskem so trgovska družba z neomejeno zavezo (VOF), komanditna družba (CV) in samostojni podjetnik (Poslovna zakonodaja, 2009).

Glede na nizozemske davčne predpise je holding družba oblika podjetja brez lastnine oz. so njena edina lastnina pretežno lastniški deleži drugih podjetij. Holding oziroma B.V. (d.o.o.) lahko ustanovi ena ali več pravnih ali fizičnih oseb in pri tem ni omejitev glede državljanstva ali prebivališča. Sprejeti je treba ustanovitveni akt v obliki notarskega zapisa. Osnutek ustanovitvenega akta mora biti predhodno predložen Ministrstvu za pravosodje, ki mora potrditi, da ni zakonskih zadržkov za ustanovitev podjetja. Ministrstvo preveri skladnost načrtovane dejavnosti podjetja z nizozemsko zakonodajo ter identiteto ustanoviteljev in upravnega odbora (Incorporating a Dutch Private Company, 2009, str. 1).

Najnižji ustanovitveni kapital družbe z omejeno odgovornostjo je 18.000 EUR in 45.000 EUR za delniške družbe. V obeh primerih mora biti ob ustanovitvi v celoti vplačan (Netherlands Holding Company Information, 2009). Ustanovitveni kapital se lahko vplača v denarju ali v obliki stvarnih vložkov. Če se vplača v denarju, je treba predložiti bančno potrdilo o depozitu denarnih vložkov z izjavo banke, da lahko družba s sredstvi prosto razpolaga. Če se ustanovitveni kapital vplača v obliki stvarnih vložkov, morajo ustanovitelji pred sprejemom ustanovitvenega akta sestaviti in podpisati poročilo o stvarnih vložkih. Stvarne vloške mora oceniti pooblaščen revizor (Incorporating a Dutch Private Company, 2009, str. 2).

Družba mora imeti vsaj enega direktorja, ki je lahko pravna ali fizična oseba, zahtev po državljanstvu ni, nadzorni svet pa ni obvezen (Incorporating a Dutch Private Company, 2009, str. 5).

4.2.3 Davčna struktura

Kljub temu da ima Nizozemska sofisticiran davčni sistem z dokaj visokimi davčnimi stopnjami, je, zahvaljujoč svoji zakonodaji, ki omogoča razne davčne koncesije holding družbam, postala prepoznavno davčno zatočišče, ki privablja številne mednarodne investitorje (Bjegović, 1999, str. 170).

Osnova za odmero **davka na dohodek pravnih oseb** se izračuna na osnovi načela svetovnega dohodka. Od 1. januarja 2008 dalje znaša davčna stopnja 20 % za dobiček do 40.000 EUR, 23 % za dobiček med 40.000 EUR in 200.000 EUR ter 25,50 % na preostanek dobička, ki presega 200.000 EUR (Offermanns, 2008, str. 571). Povprečna stopnja davka na dohodek pravnih oseb je sicer višja kot v Sloveniji, vendar podjetje lahko pridobi na osnovi sklenjenih davčnih sporazumov in evropskih direktiv. Nizozemska zakonodaja določa izjemo pri obdavčitvi pretežnih lastniških deležev v kapitalu. Ta izjema velja tako za deleže v domačih kakor tudi v tujih podjetjih (Netherland Holding Company Information, 2009).

Splošno pravilo je, da so **dividende**, prejete od odvisnih družb, obdavčene po običajni stopnji davka na dohodek pravnih oseb. Če holding družba izpolnjuje pravila kapitalske udeležbe, so dividende, prejete od odvisnih družb, davčno izvzete. Pogoj za kvalificirano kapitalsko udeležbo je lastništvo 5 % kapitala odvisne družbe, ki mora trajati od začetka fiskalnega leta, in ne v obliki gibljivih sredstev (Netherland Holding Company Information, 2009).

Prav tako je izvzet iz obdavčitve **kapitalski dobiček**, ki ga zavezanec realizira ob prodaji lastniškega deleža, ki ustreza pogojem pravila kapitalske udeležbe, ne glede na to, ali je prodani delež del kapitala rezidenčnega ali nerezidenčnega podjetja. V primeru izgube, dosežene pri prodaji lastniškega deleža, se le-ta odbija od davčne osnove (Netherland Holding Company Information, 2009).

Kadar gre za pretežni lastniški delež v tujem podjetju, morata biti za uveljavljanje izvzetja izpolnjena še dodatna dva pogoja. Družba mora biti registrirana za opravljanje dejavnosti holdingov; družba, ki izplača dividende, pa mora biti zavezanka za davek od dohodka pravnih oseb v svoji državi (Poslovna zakonodaja, 2009).

Pri izvzemanju prihodkov je treba upoštevati, da stroški, ki so nastali v zvezi s pridobivanjem izvzetih prihodkov, niso davčno priznani (Offermanns, 2008, str. 570).

Razmerje med dolgom in kapitalom lahko na Nizozemskem doseže razmerje 3:1. Tam **davka na neto premoženje** in **davka na odobreni osnovni kapital** ne obračunavajo (Offermanns, 2008, str. 579-580).

4.2.4 Davčni sporazumi

Nizozemska ima z mnogimi državami sklenjene sporazume o izogibanju dvojnemu obdavčevanju, kar v bistveni meri odpravlja problem dvojne obdavčitve dohodkov. Dodatna prednost nizozemske zakonodaje je v tem, da omogoča sklenitev vnaprejšnjih sporazumov med davčno upravo in davčnimi zavezanci, na podlagi katerih se fiksno določi davčna obveznost. Gre za sporazum o vnaprejšnji določitvi transfernih cen in za sporazum o potrditvi določenih davčnih ugodnosti za mednarodne investitorje (Poslovna zakonodaja, 2009).

Konvencija o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka (in premoženja) med Kraljevino Nizozemsko in Republiko Slovenijo se uporablja za osebe, ki so rezidenti ene ali obeh držav pogodbenic. Za opredelitev oseb, ki so upravičene do ugodnosti po konvenciji, državljanstvo osebe ni pomembno. Pomembno je, da je oseba rezident ene ali obeh držav pogodbenic (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 39).

Konvencijo se uporablja zlasti za davek od dohodkov pravnih oseb, dohodnino in davek od premoženja (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 60). V primeru, ko gre za dividende, ki jih

podjetje v Sloveniji izplačuje podjetju na Nizozemskem (in obratno), konvencija predpisuje 25-odstotno udeležbo v kapitalu, znižana stopnja davka potem znaša 5 % zneska bruto prejetih dividend in se nanaša na osebne družbe, medtem ko običajna stopnja znaša 15 % (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 149-151). Stopnja davka od bruto zneska obresti v državi vira (po splošnem pravilu se šteje, da obresti nastanejo v tisti državi, katere rezident je plačnik obresti) (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 174)) običajno znaša 5 % in pri plačilu bankam 0 % (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 170). Dvojno obdavčitev izplačanih obresti in dividend na Nizozemskem in v Sloveniji se odpravlja z metodo navadnega odbitka in z metodo oprostitve s progresijo (če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira) (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 289).

4.2.5 Stroški ustanovitve in vzdrževanja podjetja

Stroški ustanovitve družbe z omejeno odgovornostjo (BV) na Nizozemskem s standardnim ustanovitvenim kapitalom in standardnim aktom o ustanovitvi znašajo, za primerjavo pri organizaciji Formacompany, 5.170 EUR (znesek je preračunan po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 0,86655 GBP za 1 EUR). Ta cena vključuje odobritev naziva podjetja pri ministrstvu za finance, povezovanje z lokalnim registrom in ustreznimi organi, strukturiranje družbe po lastnih zahtevah, pripravo dokumentov za registracijo podjetja, pripravo statuta, vložitev dokumentov v register družb, notarske stroške, registracijo pri davčnem uradu za vse davke, imenovanje direktorjev, zapisnik o imenovanju glavnega direktorja, pripravo zapisnika prve seje skupščine, pristojbino za vladno dovoljenje, ki se plača ob ustanovitvi, potrdilo o ustanovitvi družbe, izdajo delnic in izdelavo certifikatov zanje, mapo z vsemi potrdili in dokumenti, dostavo dokumentov in zagotovitev pisarne ter lokalnega agenta na Nizozemskem, in to po tamkajšnjih zahtevah.

Letni stroški administracije podjetja znašajo 2.054 EUR (znesek je preračunan po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 0,86655 GBP za 1 EUR). Ti stroški vključujejo zagotavljanje stalne pisarne na uradnem naslovu in lokalnega agenta na Nizozemskem, v skladu s tamkajšnjimi zahtevami, letno pristojbino vladi ter vložitev potrebnih letnih izkazov (Netherlands Company Incorporation - Fees, 2009).

4.3 Luksemburg

4.3.1 Ureditev korporacijskega prava

Luksemburg je najmanjša članica skupnega evropskega tržišča. Je zelo stabilna evropska država civilnega prava in ena izmed najbogatejših v svetu. Zaradi članstva v EU je nenehno v precepu med EU in njenimi zakoni, ki prepovedujejo davčne oaze, ter prednostmi, ki jih davčna oaza uživa (Bjegović, 1999, str. 166).

Z vidika poslovnega sveta ponuja Luksemburg zahodnoevropske standarde. Infrastruktura je dobra, toda draga, še posebej birokracija, ki je v državah, ki imajo anglosaški pravni sistem, mnogo enostavnejša (Luxemboug: Law of Offshore, 2009).

4.3.2 Korporativna ureditev

V Luksemburgu se izraz offshore ne uporablja v luksemburški zakonodaji ali za opis oblike podjetij. Uporaba posebne holdinške oblike podjetja je odločilno merilo za pridobitev offshore davčne obravnave za večino vrst dejavnosti. Holdingi, ustanovljeni v Luksemburgu, so omejeni na holdinštvo in finančno poslovanje ter ne smejo izvajati trgovskih in komercialnih dejavnosti (Luxembourg: Offshore Legal and Tax Regimes, 2009).

Holding se tam pojavlja v štirih oblikah. Davčno izvzeti so »1929 Holding«, ki plačuje le nizek davek na odobreni osnovni kapital, »Milliardaire« Holding, ki je podoben »1929 Holdingu«, le da ima znatno višji osnovni kapital (skupaj s kapitalom svojih hčerinskih družb mora znašati vsaj 24 milijonov evrov) in plačuje še bolj ugoden davek na odobreni osnovni kapital ter Finančni Holding, ki se od prejšnjih dveh razlikuje po tem, da lahko opravlja širši nabor storitev za svoje hčerinske družbe, ne da bi pri tem izgubil status davčne izvzetosti (minimalni osnovni kapital znaša 1,2 milijona evrov). Za te oblike holdinških družb ugodnosti mednarodnih sporazumov o preprečevanju dvojnega obdavčevanja ne veljajo, kar pa ne velja za normalno obdavčeni »Holding SOPARFI« (société de participations financières) (Luxembourg: Law of Offshore, 2009).

V Luksemburgu se holding največkrat ustanovi kot javna delniška družba ali kot družba z omejeno odgovornostjo, poleg tega so možne tudi druge pravno-organizacijske oblike. Za javno holding družbo znaša minimalni osnovni kapital 31.000 EUR, od česar mora biti 25 % vplačanih v denarju. Javna družba mora imeti najmanj dva delničarja in najmanj tri direktorje, ki so lahko pravne ali fizične osebe (Luxembourg Holding, AG Formation – Legal and Taxation Information, 2009).

Pri družbi z omejeno odgovornostjo znaša minimalni osnovni kapital 12.500 EUR in mora biti v celoti vplačan. Družba mora imeti najmanj enega delničarja in najmanj enega direktorja (Luxembourg holding, GmbH Formation – Legal and Taxation Information, 2009).

Družba z omejeno odgovornostjo mora biti rezident Luksemburga. Pri tem je definicija rezidenta zelo striktna, saj mora podjetje tam imeti stalno pisarno, in ne samo uradnega naslova, ki si ga deli z drugimi podjetji (Luxembourg Sàrl Company Incorporation, 2009).

4.3.3 Davčna struktura

V Luksemburgu so »1929 Holdingi« izvzeti iz plačila **davka na dohodek pravnih oseb**, vendar je danes uporaba »1929 Holdinga« večinoma povezana z minimiziranjem luksemburškega davčnega odtegljaja. Če je družba ustanovljena kot matična družba skupine, potem je »SOPARFI« oblika holdinga veliko bolj primerna, čeprav je dobiček podjetja obdavčen po normalni progresivni stopnji (Warner, 2004, str. 391).

Splošna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb znaša 22 % in se uporablja za podjetja s prihodki nad 15.000 EUR. Dodatna obremenitev za sklad za brezposelnost v višini 5 % prispeva k efektivni splošni davčni stopnji 23,1 %. Za podjetja, katerih obdavčljivi prihodki ne presegajo 15.000 EUR, je splošna stopnja 20 % za prihodke do 10.000 EUR in 26 % za prihodke med 10.000 EUR in 15.001 EUR (O'Neal, 2008, str. 488).

»SOPARFI Holding« lahko pod določenimi pogoji kvalificirane udeležbe v kapitalu in z upoštevanjem »parent-subsidary« direktive ali davčnega sporazuma prejema dividende in

kapitalske dobičke, ki nastanejo ob odtujitvi lastniških deležev, ne da bi bil pri tem obdavčen. Za izvzem **dividend** iz davčne osnove je predpisana 10-odstotna kapitalska udeležba v drugi družbi ali kapital hčerinske družbe v lasti holdinga, ki znaša vsaj 1,2 milijona evrov (skupaj s stroški pridobitve tega deleža), ob pogoju, da mora kapitalska udeležba trajati vsaj 12 mesecev (Warner, 2004, str. 248-249). Če pogoji kvalificirane udeležbe niso doseženi, potem lahko podjetje izvzame le 50 % prejetih dividend (O'Neal, 2008, str. 492).

Izvzem **kapitalskih dobičkov** je pogojen z 10-odstotno kapitalsko udeležbo ali z udeležbo v kapitalu hčerinske družbe, ki znaša vsaj šest milijonov evrov in prav tako traja (ves čas vsaj v višini zahtevanega odstotka oz. zneska) najmanj 12 mesecev (Warner, 2004, str. 258-259).

Dodaten pogoj za izvzem dividend in kapitalskih dobičkov iz davčne osnove je, da mora biti matična družba polno obdavčljiva rezidenčna družba Luksemburga ali stalna poslovna enota v Luksemburgu. Poleg tega mora biti odvisna družba prav tako polno obdavčljiva rezidenčna družba, entiteta, ki jo pokriva »parent-subsidary« direktiva ali hčerinska družba, ki ni rezident Luksemburga in je obdavčena po primerljivi stopnji davka na dohodek pravnih oseb (po vsaj 11-odstotni davčni stopnji) (O'Neal, 2008, str. 492).

Stroški v povezavi z doseganjem kvalificirane udeležbe v kapitalu in izvzemanjem prihodkov iz dividend in kapitalskih dobičkov (npr. stroški obresti posojila za financiranje prevzema družbe) so davčno priznani le v znesku, ki presega izvzete prihodke v obdobju (O'Neal, 2008, str. 492).

Davek na **neto premoženje** holdinga znaša 0,5 %. Tudi tu obstaja možnost izvzema, če družba izpolnjuje 10-odstotno kapitalsko udeležbo v drugi družbi ali kapital hčerinske družbe v lasti holdinga znaša vsaj 1,2 milijona evrov (skupaj s stroški pridobitve tega deleža). Čas udeležbe pri tem izvzemu ni predpisan (Warner, 2004, str. 266-267).

Davek na odobreni osnovni kapital se odmeri v višini 0,5 % na vsa kapitalska vplačila ob ustanovitvi holdinga, pri transformaciji »SOPARFI« v »1929 Holding« in obratno, za transakcije, ki so posledica reorganizacije družbe in če prenesena sredstva še niso bila obdavčena z davkom na kapital v matični državi (Luxembourg Holding Company Information, 2010).

Pri davčnem planiranju je treba posvetiti pozornost tudi **pravilu tenke kapitalizacije**, ki postavlja zahtevo, da financiranje »SOPARFI holdinga« z obrestnim posojilom ne sme presegati razmerja med dolgom in kapitalom 85:15. **Obresti**, izplačane s strani »SOPARFI holdinga«, niso obdavčene z davčnim odtegljajem (Warner, 2004, str. 485).

4.3.4 Davčni sporazumi

Luksemburg ima veliko število sklenjenih sporazumov o izogibanju dvojnega obdavčevanja (39) in s tem ponuja privlačno davčno ureditev za holding družbe. V konvenciji Republike Slovenije z Velikim Vojvodstvom Luksemburgom je v 29. členu (izvzetje določenih družb) določeno, da se konvencije ne uporablja za holdinge (*société holding*) v smislu posebne luksemburške zakonodaje, kot sta trenutno zakon (*loi*) z dne 31. julij 1929 in uredba (*arrêté grand ducal*) z dne 17. december 1938. Prav tako se konvencije ne uporablja za dohodek, ki ga rezident Slovenije dobi iz teh družb, ali za deleže ali druge pravice v teh družbah, ki jih ima taka oseba v lasti (Ključanin & Zemljčič, 2004, str. 50).

Konvencijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka (in premoženja) med Luksemburgom in Slovenijo se drugače uporablja za osebe, ki so rezidenti ene ali obeh držav pogodbenic, razen v zgoraj navedenem primeru. Za opredelitev oseb, ki so upravičene do ugodnosti po konvenciji, državljanstvo osebe ni pomembno. Pomembno je, da je oseba rezident ene ali obeh držav pogodbenic (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 39).

Konvencijo se uporablja zlasti za davek od dohodkov pravnih oseb, dohodnino in davek od premoženja (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 59). V primeru, ko gre za dividende, ki jih podjetje v Sloveniji izplačuje podjetju v Luksemburgu (in obratno), konvencija predpisuje 25-odstotno udeležbo v kapitalu, znižana stopnja davka potem znaša 5 % zneska bruto dividend, prejetih od hčerinskega podjetja, medtem ko običajna stopnja znaša 15 % (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 149-151). Stopnja davka od bruto zneska obresti v državi vira (po splošnem pravilu se šteje, da obresti nastanejo v tisti državi, katere rezident je plačnik obresti) (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 174)) znaša 5 %, razen obresti, ki jih prejema vlada druge države pogodbenice, vključno z njenimi lokalnimi oblastmi in centralno banko (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 170). Dvojno obdavčitev izplačanih obresti in dividend v Luksemburgu in Sloveniji se odpravlja z metodo navadnega odbitka in izvzetja s progresijo (če ima po konvenciji pravico obdavčiti samo država vira) (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 288).

4.3.5 Stroški ustanovitve in vzdrževanja podjetja

Stroški ustanovitve družbe z omejeno odgovornostjo (Sàrl) v Luksemburgu s standardnim ustanovitvenim kapitalom in standardnim aktom o ustanovitvi znašajo, za primerjavo pri organizaciji Formacompany, 6.601 EUR (znesek je preračunan po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 0,86655 GBP za 1 EUR). Ta cena vključuje pooblastila odvetnika za vložitev dokumentov, pripravo statuta, začasno hrambo denarja v Luksemburgu, da se lahko omogoči nadaljevanje postopka ustanovitve podjetja, registracijo ustanovitve družbe z ustreznimi organi, dodelitev registrske številke podjetja iz urada gospodarskega sodišča, registracijo na gospodarskem sodišču in objavo v uradnem listu, zahtevek za izdajo dovoljenja za poslovanje, notarsko pristojbino in plačilo davka na kapital.

Letni stroški administracije podjetja znašajo 2.539 EUR (znesek je preračunan po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 0,86655 GBP za 1 EUR). Ti stroški vključujejo zagotavljanje pisarne na uradnem naslovu in lokalnega agenta v Luksemburgu, in sicer v skladu s tamkajšnjimi zahtevami, letno pristojbino vladi ter vložitev potrebnih letnih izkazov (Luxembourg Company Incorporation - Fees, 2009).

4.4 Švica

4.4.1 Ureditev korporacijskega prava

Švica je država civilnega prava in, kot je značilno za jurisdikcije takšne pravne ureditve, je oblikovanje in upravljanje družb precej bolj birokratsko kot pri ureditvi običajnega prava. Civilni zakonik je v veljavi na zvezni ravni, vsak kanton pa vzdržuje Poslovni register (Registre de Commerce), listino javne narave, kamor morajo podjetja obvezno vnesti družbenike, direktorje, kapitalske strukture ipd. ima strogo pravno veljavo (Switzerland: Types of Company, 2009).

4.4.2 Korporativna ureditev

Švica je zelo prepoznavna in priljubljena lokacija za ustanovitev delniških družb, še posebno holdingških družb, saj država ponuja veliko davčnih ugodnosti tujim podjetjem. Holding družba je oblika delniške družbe s posebnim davčnim statusom. Za namene zveznih davkov je holding družba, ki ima v lasti najmanj 20 % kapitalskega deleža druge družbe, ki jo obvladuje, ali družba, ki ima v lasti delnice drugega podjetja v vrednosti najmanj 2 milijonov CHF (1.364.070 EUR, preračunano po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 1,4662 CHF za 1 EUR). Ta definicija je drugačna od definicije za namene davkov kantonov. Pomen holding družbe se razlikuje celo med kantoni. V splošnem kantoni definirajo holding družbo kot družbo, ki prejema od 51 do 66 % svojih dohodkov iz dividend svojih hčerinskih družb, ali kot družbo, ki ima v lasti večinski delež (od 51 do 66 %) svojih odvisnih družb (Switzerland: Types of Company, 2009).

Holding družba se lahko ustanovi kot družba z omejeno odgovornostjo ali kot delniška družba. Minimalni ustanovitveni osnovni kapital družbe z omejeno odgovornostjo (Gesellschaft mit beschränkter Haftung – GmbH / Société à responsabilité limitée - Sàrl) znaša 20.000 CHF (13.641 EUR, preračunano po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 1,4662 CHF za 1 EUR), od katerih mora biti vsaj 10.000 CHF (6.820 EUR, preračunano po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 1,4662 CHF za 1 EUR) položenih na bančni račun podjetja pri švicarski banki. Minimalni osnovni kapital javne delniške družbe (Antiangesellschaft – AG) mora znašati vsaj 100.000 CHF (68.204 EUR, preračunano po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 1,4662 CHF za 1 EUR) (Switzerland Holding Company Information, 2009).

Družba z omejeno odgovornostjo je družba, ki nastane z združitvijo vsaj dveh fizičnih ali pravnih oseb, delniška družba pa nastane z združitvijo vsaj treh fizičnih ali pravnih oseb. Postopek ustanovitve podjetja je v Švici relativno enostaven in revizija letnih računovodskih izkazov ni potrebna. Večina direktorjev in uprave mora biti rezidentov Švice, zato so tu priporočeni nominalni direktorji. Zahtevana je tudi registrirana pisarna s stalnim naslovom v Švici (Switzerland – Company Incorporation, 2009).

4.4.3 Davčna struktura

Švicarsko podjetje je obdavčeno na federativni in kantonski ravni. Rezidenčna podjetja so obdavčena po načelu svetovnega dohodka in stalna poslovna enota zunaj Švice tam ni predmet obdavčitve. Stopnja davka **na dohodek pravnih oseb** se na kantonski ravni giblje med 4 in 25 %, odvisno od posameznega kantona, na federativni ravni pa znaša 8,5 %, a zaradi odbitkov nikoli efektivno ne preseže 7,83 % (Switzerland Holding Company Information, 2010).

Prihodki holding družbe so na kantonski ravni skoraj v celoti izvzeti iz plačila davka na dohodek pravnih oseb. Pri tem mora družba izpolnjevati prej naštete kriterije (poglavje 4.4.2) za pridobitev statusa holding družbe na kantonski ravni. Holding družba je na kantonski ravni obdavčena z običajnim davkom na dohodek pravnih oseb, torej le na prihodke iz nepremičnin, lociranih v tem kantonu (Egli, 2008, str. 777).

Davek na odobreni osnovni kapital se odmeri v višini 1 % vrednosti izdanih delnic, če le-ta preseže 1.000.000 CHF (682.035 EUR, preračunano po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 1,4662 CHF za 1 EUR) (Egli, 2008, str. 767).

Medtem ko davka na neto premoženje na federativni ravni za podjetja s statusom holdinške družbe ni, je **davek na neto premoženje** na kantonski ravni različen od kantona do kantona. Najnižji, predpisani za holdinške družbe, je v kantonu Schwyz, kjer znaša 0,0025 % neto premoženja, pri čemer se davek odmeri minimalno v višini 100 CHF (68 EUR, preračunano po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 1,4662 CHF za 1 EUR) (Egli, 2008, str. 777).

Na federativni ravni so **dividende in kapitalski dobički** izvzeti iz davčne osnove, če ima prejemnik dividend v lasti vsaj 20 % kapitala podjetja, ki izplača dividende, ali če znaša vrednostno kapitalski delež vsaj 2 milijona CHF (1.364.070 EUR, preračunano po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 1,4662 CHF za 1 EUR). Poleg tega mora zahtevana višina kapitalske udeležbe trajati vsaj eno leto.

Dividende in kapitalski dobički so izvzeti v neto vrednosti, ki je enaka bruto vrednosti, zmanjšani za finančne stroške, ki so nastali v povezavi s pridobivanjem izvzetih prihodkov (5 % bruto dividend ali kapitalskega dobička oz. manj, če je to mogoče izmeriti), in zmanjšani za plačani davčni odtegljaj, ki se ne odbija. Izgube, ustvarjene pri prodaji kvalificiranega deleža, se uporabijo kot odbitek davčne osnove (Egli, 2008, str. 763).

Davčnega odtegljaja na izplačane dividende in obresti se ne obračuna in plača na podlagi 15. člena sporazuma (*»Savings agreement«*), sklenjenega med Švico in EU, 26. oktobra 2004, pod enakimi pogoji za izplačane dividende, kot so bili določeni (pred spremembo 1. januarja 2005) v *»Parent-Subsidiary«* direktivi, in za obresti, kot veljajo pogoji v Direktivi o skupnem sistemu obdavčevanja plačil obresti in licenčin med povezanimi družbami iz različnih držav članic EU (Direktiva Sveta 2003/49/ES).

Izplačane dividende in obresti torej niso predmet davčnega odtegljaja, če je matična družba udeležena z vsaj 25-odstotnim kapitalskim deležem v svoji hčerinski družbi, ki dividende izplačuje (za izplačilo obresti brez davčnega odtegljaja je možna tudi kapitalska povezanost preko tretje družbe, ki je v obeh udeležena z vsaj 25-odstotnim deležem v kapitalu), in če taka udeležba traja najmanj dve leti. Poleg tega mora biti ena družba rezident države članice EU in druga rezident Švice, obe družbi pa morata biti zavezani k davku od dohodkov pravnih oseb in poslovati v pravno-organizacijski obliki družbe z omejeno odgovornostjo.

4.4.4 Davčni sporazumi

Konvencijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka (in premoženja) med Švicarsko konfederacijo in Republiko Slovenijo se uporablja za osebe, ki so rezidenti ene ali obeh držav pogodbenic. Za opredelitev oseb, ki so upravičene do ugodnosti po konvenciji, državljanstvo osebe ni pomembno. Pomembno je, da je oseba rezident ene ali obeh držav pogodbenic (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 39).

Konvencijo se uporablja zlasti za davek od dohodkov pravnih oseb, dohodnino in davek od premoženja (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 59). V primeru, ko gre za dividende, ki jih podjetje v Sloveniji izplačuje podjetju v Švici (ali obratno), konvencija predpisuje 25-odstotno udeležbo v kapitalu, znižana stopnja davka potem znaša 5 % zneska bruto prejetih dividend, medtem ko običajna stopnja znaša 15 % (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 149-151). Stopnja davka bruto obresti v državi vira (po splošnem pravilu se šteje, da obresti nastanejo v tisti državi, katere rezident je plačnik obresti (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 174)) znaša 5 % (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 170). Dvojno obdavčitev izplačanih obresti in dividend v

Švici in Sloveniji se odpravlja z metodo navadnega odbitka (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 288).

4.4.5 Stroški ustanovitve in vzdrževanja podjetja

Stroški ustanovitve družbe z omejeno odgovornostjo (GmbH / Sàrl) v Švici s standardnim ustanovitvenim kapitalom in standardnim aktom o ustanovitvi znašajo za primerjavo pri organizaciji Formacompany 7.386 EUR (znesek je preračunan po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 0,86655 GBP za 1 EUR). Ta cena vključuje odobritev naziva podjetja, povezovanje z lokalnim registrom in ustreznimi državnimi organi, strukturiranje družbe po lastnih zahtevah, pripravo dokumentov za registracijo podjetja, pripravo statuta, vložitev dokumentov v register družb, imenovanje direktorjev in zapisnik o imenovanju glavnega direktorja, najem nominalnega direktorja, odprtje bančnega računa, notarske pristojbine, pripravo zapisnika prve seje skupščine, pristojbino za vladno dovoljenje, ki se plača ob ustanovitvi družbe, potrdilo o ustanovitvi družbe, izdajo delnic in izdelavo certifikatov zanje, mapo z vsemi potrdili in dokumenti, dostavo dokumentov in zagotovitev registrirane pisarne na uradnem naslovu ter lokalnega agenta v Švici, ki ustreza tamkajšnjim zahtevam.

Letni stroški administracije podjetja znašajo 3.231 EUR (znesek je preračunan po referenčnem tečaju ECB na dan 29. januar 2010; 0,86655 GBP za 1 EUR). Ti stroški vključujejo zagotavljanje tam registrirane pisarne ter lokalnega agenta v Švici, letno vladno pristojbino, vložitev potrebnih letnih izkazov in nominalnega direktorja (Switzerland Company Incorporation - Fees, 2009).

4.5 Primerjava davčnih režimov in drugih lastnosti izbranih držav

4.5.1 Opisna primerjava izbranih držav

V tabeli 5 so povzeti vsi dejavniki, po katerih sem primerjala izbrane države:

Tabela 5: Opisna primerjava davčnih sistemov v Sloveniji, na Cipru, Nizozemskem, v Luksemburgu in Švici

	Slovenija	Ciper	Nizozemska	Luksemburg	Švica
Ureditev korp. prava	Civilno pravo	Obče pravo	Civilno pravo	Civilno pravo	Civilno pravo
Korporativna ureditev:					
Minimalni osnovni kapital	7.500 €	1 €	18.000 €	12.500 €	13.641 €
Min. št. direktorjev	1	3	1	1	3
Lokalni direktor	0	2	/	/	2
Min. št. delničarjev	1	1	1	1	2
Davčna struktura:					
Davek od doh. pravnih oseb	20 %	10 %	20% do 40.000€ 23% do 200.000€ 25,5% nad 200.000€	23,1% nad 15.000€ 20 % do 10.000€ 26 % 10-15.000€	7,83 % (feder.) 4 - 25 % (kant.)
Davek na odobreni ustanovitveni kapital	0 %	102,52 € + 0,6 % ust. kap.	0 %	0,5 %	1 % (nad 682.035 EUR ust. kapitala)
Davek na neto premoženje	0 %	0 %	0 %	100 % izvzem (10 % kap. ali 1,2M) ali 0,5 %	0,0025 % oz. 68 EUR ali več (kant. raven) *
Izvzem dividend	100 % izvzem	100 % izvzem (1 % kap.) ali 15 % davek	100 % izvzem (5 % kap.)	100 % izvzem (10 % kap. ali 1,2M; 1 leto) ali 50 % izvzem	100 % izvzem (20 % kap. ali 1,4M; 1 leto)
Izvzem kapitalskih dobičkov	50 % izvzem (8 % kap., 6 mesecev)	100 % izvzem (razen iz nepr. na Cipru)	100 % izvzem (5 % kap.)	100 % izvzem (10 % kap. ali 6M; 1 leto)	100 % izvzem (20 % kap. ali 1,4M; 1 leto)
Obresti	Po običajni stopnji	10 % - redno poslovanje ali 15 % - ostalo	Po običajni progresivni stopnji	Po običajni progresivni stopnji	Po običajni stopnji
Institut tenke kapitalizacije	6 : 1	/	3 : 1	85 : 15	6 : 1
Davčni sporazumi:					
Kap. udeležba	/	/	25 %	25 %	25 %
Obdavčitev dividend	/	10 %	(5 %) 15 %	(5 %) 15 %	(5 %) 15 %
Obdavčitev obresti	/	10 %	(0 %) 5 %	5 %	5 %
Metoda odbitka	/	navadni odbitek **	navadni odbitek **	navadni odbitek **	navadni odbitek **
Metoda oprostitve	/	izvzetje s progresijo ***	izvzetje s progresijo ***	izvzetje s progresijo ***	/
Stroški ustanovitve	2.575 €****	2.689 €	5.170 €	6.601 €	7.386 €
Stroški vzdrževanja	910 €****	398 €	2.054 €	2.539 €	3.231 €

Legenda:

* Podatek se nanaša na kanton Schwyz.

** **Metoda navadnega odbitka** je metoda, pri kateri se davek v državi rezidentstva zmanjša za celoten znesek davka, ki je bil plačan v državi vira od dohodka ali premoženja, ki se po konvenciji lahko obdavči v tej drugi državi (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 281).

*** **Metoda izvzetja s progresijo** je metoda, pri kateri se dohodek ali premoženje davčnega zavezanca, ki se po konvenciji lahko obdavči v državi vira, ne obdavči v državi njegovega rezidentstva, vendar ima ta država pravico tak dohodek ali premoženje upoštevati pri določanju davka od drugega dohodka ali premoženja davčnega zavezanca (Ključanin & Zemljič, 2004, str. 280).

**** Zneska sta ocenjena na podlagi podatkov na spletni strani organizacije Formacompany zaradi enakovrednosti pri primerjavi.

Analiza obravnavanih držav kaže, da je Republika Ciper najbolj ugodno območje za ustanovitev holding družbe. Poleg tega ima edina ureditev občega prava, za katero je značilno, da je oblikovanje in upravljanje družb precej manj birokratsko kot pri ureditvi civilnega prava.

Privlačnost občega oz. angleškega prava je v njegovi razmeroma lahki razumljivosti, učinkovitosti in poštenosti. Poslovno-finančna nesoglasja se v primerjavi s področji, kjer prevladuje civilno pravo, ki velja za dolgotrajno, drago in negotovo, zelo hitro uredijo (Kruhar Puc, 2007, str. 77).

Korporativna ureditev države mora biti prilagodljiva, kar se odraža v statusnih oblikah družb, ki se lahko ustanovijo, minimalnem kapitalu, ki je potreben ob ustanovitvi, anonimnosti družbenikov, statusu ter številu direktorjev in v drugih korporativnih elementih.

Na Cipru ni omejitev glede minimalnega ustanovitvenega kapitala. Najnižji med predpisanim ustanovitvenim kapitalom je za družbo z omejeno odgovornostjo v Luksemburgu (12.500 EUR), sledita mu Švica in Nizozemska, kjer je najvišji (18.000 EUR). Medtem ko na Nizozemskem in v Luksemburgu lokalni direktor za pridobitev statusa rezidenta (iz česar izhajajo posebne ugodnosti) ni predpisan, mora biti na Cipru in v Švici večina direktorjev rezidentov omenjenih dveh držav. Poleg tega v Švici holding družbo (kot družbo z omejeno odgovornostjo) lahko ustanovita najmanj dve pravni ali fizični osebi, drugod je za ustanovitev družbe dovolj ena.

Med pomembnejšimi dejavniki pri izbiri države davčnega optimiziranja je predpisana davčna struktura. Davčni prihranek je treba primerjati s stroški, saj se za majhne investicije selitev v davčno ugodnejša območja ne izplača. Ob upoštevanju, da so ti stroški fiksni, sledi, da jih podjetje z višjimi prihodki lažje prenese.

Davek na dohodek pravnih oseb je najnižji v Švici, kjer znaša efektivna stopnja 7,83 %. Nižja stopnja kot v Sloveniji je prav tako na Cipru (10 %), na Nizozemskem in v Luksemburgu pa sta stopnji nekoliko višji. V Luksemburgu in v Švici je ob koncu leta treba plačati tudi davek na neto premoženje (v Luksemburgu je možen izvzem iz plačila davka na neto premoženje, v primeru 20-odstotnega lastništva kapitala odvisne družbe ali lastništva kapitala odvisne družbe v znesku vsaj 1,2 milijona evrov, sicer znaša davčna stopnja davka na neto premoženje 0,5 %).

V vseh obravnavanih državah je možen 100-odstotni izvzem prihodkov iz dividend. Najnižji pogoj kapitalske udeležbe je predpisan na Cipru (1 %), sledita mu Nizozemska (5 %) in Luksemburg (10 %), najvišje zahteve kapitalske udeležbe za tovrstni izvzem so predpisane v Švici (20 %). Pod določenimi pogoji je možen tudi 100-odstotni izvzem kapitalskih dobičkov, za razliko od Slovenije, kjer je možen le 50-odstotni izvzem (ob pogoju 8-odstotne kapitalske udeležbe), po drugi strani pa čas in velikost kapitalske udeležbe za izvzem dividend nista predpisana.

Prihodki iz obresti so v obravnavanih državah predmet običajnega davka na dohodek pravnih oseb, razen na Cipru, kjer je davčna stopnja lahko še nekoliko višja (če ne gre za obresti, ki so rezultat rednega poslovanja), in sicer zaradi posebnega prispevka za obrambo.

Pomemben kriterij, po katerem so izbrane države primerjane, so tudi ocenjeni stroški ustanovitve družbe z omejeno odgovornostjo ter letni stroški vzdrževanja obstoja podjetja. Med stroške ustanovitve spadajo priprava dokumentov, overovitev, državne pristojbine,

stroški lokalnega agenta, uradni naslov podjetja, stroški tajnika ter nominalnih storitev (če se jih uporablja).

Glede ustanovitve in letnih vzdrževalnih stroškov so nadomestila v davčno ugodnejših območjih običajno dovolj konkurenčna, z izjemo nekaterih, kot je npr. Švica, kjer so ti stroški precejšnji. Stroški (tako ustanovitveni kot vzdrževalni) so najnižji na Cipru. Sledi mu Nizozemska, najdražja je Švica, nekoliko cenejši od nje je Luksemburg.

Za obravnavane države sicer ni mogoče reči, da spadajo med klasične davčne oaze. Vse, razen Švice, so članice EU in so zato podvržene strožjim merilom ter mednarodni izmenjavi podatkov. Z vidika davčnih ugodnosti jih lahko kljub temu obravnavamo kot davčne oaze (Marn, 2008, str. 19).

4.5.2 Empirični preizkus

Zaradi prepletenosti davčnih stopenj nacionalne in mednarodne zakonodaje je najugodnejšo državo za ustanovitev holding družbe težko določiti samo na podlagi primerjave davčnih stopenj in ocenjenih stroškov ustanovitve ter vzdrževanja obstoja podjetja. Zato sem v tem poglavju primerjala države na podlagi konkretnega izračuna letne davčne obveznosti ter čistega dobička v posamezni državi, in sicer na osnovi podatkov hipotetičnega primera, ki sledi v nadaljevanju.

PRIMER:

Podjetnik je lastnik štirih družb z omejeno odgovornostjo v Sloveniji (Dejavnost 1, d.o.o., Dejavnost 2, d.o.o., Dejavnost 3, d.o.o., ter Dejavnost 4, d.o.o.) Želi ustanoviti holding družbo, ki bi povezovala in upravljala vse štiri družbe. Odloča se med Slovenijo, Ciprom, Nizozemsko, Luksemburgom in Švico. Na podlagi planiranih prihodkov in odhodkov sestavi sedemletni davčni obračun za vsako državo in se odloči na osnovi izračunanega neto prihodka ter skupne davčne obveznosti v posamezni državi.

Osnovni kapital vsake odvisne družbe znaša 1.000.000 EUR. Plan prihodkov iz obresti holding družbe na posamezno odvisno družbo letno znaša 100.000 EUR (skupaj torej 400.000 EUR). Prihodki iz dividend naj bi (v primeru 100-odstotnega lastništva odvisne družbe) prav tako znašali 100.000 EUR letno na odvisno družbo (ob prodaji lastniškega deleža bi bili prihodki posledično sorazmerno nižji). Podjetje namerava družbo Dejavnost 1, d.o.o., s 1. januarjem drugega leta postopoma odtujiti in s tem zaslužiti od vsakega odstotka prodanega lastniškega deleža družbe 10.000 EUR. Prvega januarja drugega leta namerava prodati 50 % omenjene družbe, prvega januarja tretjega leta 25 %, četrtega leta 5 %, petega leta 10 %, šestega leta ponovno 5 % in prvega januarja sedmega leta 4 %. Kapitalska udeležba holdinga je v posameznih družbah - po letih - prikazana v tabeli 6.

Tabela 6: Planirana kapitalska udeležba holdinga po letih in po družbah

Kapitalska udeležba	Leto 1	Leto 2	Leto 3	Leto 4	Leto 5	Leto 6	Leto 7
Dejavnost 1	100%	50 %	25 %	20 %	10 %	5 %	1%
Dejavnost 2	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Dejavnost 3	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Dejavnost 4	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Planirani stroški ustanovitve in obstoja podjetja v posamezni državi znašajo, kot so prikazani v tabeli 5 (poglavje 4.5.1), ostali odhodki podjetja pa naj bi skupaj znašali 100.000 EUR letno.

PREDPOSTAVKE:

- holding družba je ustanovljena z minimalnim predpisanim osnovnim kapitalom;
- podjetje vedno dosega vse pogoje za izvzem prihodkov iz dividend in kapitalskih dobičkov, ki niso izraženi v odstotku ali vrednostno;
- v državah, kjer davčno nepriznani odhodki v zvezi s pridobivanjem izvzetih prihodkov niso z zakonom določeni v odstotku, so ocenjeni na 5 % izvzetih prihodkov.

Planirani poslovni rezultat za holding družbo, ustanovljeno v Sloveniji, je prikazan v tabeli 7:

Tabela 7: Prikaz davčnega planiranja holding družbe v Sloveniji za obdobje sedmih let

	Leto 1	Leto 2	Leto 3	Leto 4	Leto 5	Leto 6	Leto 7
Obresti	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
Dividende	400.000	350.000	325.000	320.000	310.000	305.000	301.000
IZVZEM 100 %	-400.000	-350.000	-325.000	-320.000	-310.000	-305.000	-301.000
Kap. dobiček	0	500.000	250.000	50.000	100.000	50.000	40.000
IZVZEM 50 %	0	-250.000	-125.000	-25.000	-50.000	-10.000	0
Popravek prih.	20.000	30.000	22.500	17.250	18.000	15.750	15.050
OBD. PRIH.	420.000	680.000	547.500	442.250	468.000	455.750	455.050
Stroški ust./obst.	-2.575	-910	-910	-910	-910	-910	-910
Ostali stroški	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
DAVČNA OSN.	317.425	579.090	446.590	341.340	367.090	354.840	354.140
DDPO 20 %	63.485	115.818	89.318	68.268	73.418	70.968	70.828
VSI DAVKI	63.485	115.818	89.318	68.268	73.418	70.968	70.828
ČISTI DOB.	633.940	1.033.272	784.772	600.822	635.672	583.122	569.262

Holding družba v Sloveniji bo vsako leto lahko izvzela 100 % prihodkov iz dividend, saj velikost in trajanje kapitalske udeležbe nista predpisana. Pogoj za izvzem 50 % kapitalskega dobička je prvih pet let izpolnjen, ob prodaji v začetku šestega leta pa je pogoj 8-odstotne kapitalske udeležbe izpolnjen le za prodana 2 % (zato bo lahko izvzela le 50 % kapitalskega dobička, doseženega pri prodaji 2-odstotnega kapitalskega deleža). Preostanek kapitalskih dobičkov ter prihodki iz obresti so obdavčeni po običajni 20-odstotni davčni stopnji davka na dohodek pravnih oseb.

Družba bi v sedmih letih ustvarila 4.840.862 EUR čistega dobička in v slovensko državno blagajno bi skupno vplačala 552.103 EUR davkov.

Planirani poslovni rezultat za holding družbo, ustanovljeno na Cipru, je prikazan v tabeli 8:

Tabela 8: Prikaz davčnega planiranja holding družbe za obdobje sedmih let na Cipru

	Leto 1	Leto 2	Leto 3	Leto 4	Leto 5	Leto 6	Leto 7
Obresti	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
Dav. odteg. 10%	-40.000	0	0	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Dividende	400.000	350.000	325.000	320.000	310.000	305.000	301.000
Dav. odteg. 10%	-40.000	0	0	0	0	-500	-100
IZVZEM 100 %	-360.000	-350.000	-325.000	-320.000	-310.000	-304.500	-300.900
Kap. dobiček	0	500.000	250.000	50.000	100.000	50.000	40.000
IZVZEM 100 %	0	-500.000	-250.000	-50.000	-100.000	-50.000	-40.000
OBD. PRIH.	360.000	400.000	400.000	390.000	390.000	390.000	390.000
Stroški ust./obst.	-2.689	-398	-398	-398	-398	-398	-398
Ostali stroški	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
DAVČNA OSN.	347.311	389.602	389.602	379.602	379.602	379.602	379.602
DDPO 10 %	34.731	38.960	38.960	37.960	37.960	37.960	37.960
Odbitek	-40.000	0	0	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
DAVČNA OBV.	-5.269	38.960	38.960	27.960	27.960	27.960	27.960
Doplačilo davka	0	38.960	38.960	27.960	27.960	27.960	27.960
Davčni odtegljaj	80.000	0	0	10.000	10.000	10.500	10.100
Davek na kapital	163						
VSI DAVKI	80.163	38.960	38.960	37.960	37.960	38.460	38.060
ČISTI DOB.	707.148	1.200.642	925.642	721.642	761.642	706.142	692.542

Pri izplačilu obresti znotraj EU na podlagi Direktive Sveta o skupnem sistemu obdavčevanja obresti in prihodkov iz premoženjskih pravic davčnega odtegljaja ni treba obračunati in plačati ob izpolnjevanju 25-odstotne kapitalske udeležbe, ki traja najmanj dve leti. Zato je v prvem letu 10-odstotni davčni odtegljaj obračunan in plačan od celotnih prihodkov iz obresti (ni dosežen pogoj dveh let), v četrtem, petem, šestem in sedmem letu pa je davčni odtegljaj obračunan in plačan samo na prihodke iz obresti od družbe Dejavnost 1, d.o.o., saj s četrtil letom in dalje ni dosežen prag zahtevane kapitalske udeležbe.

Ob izplačilu dividend »Parent-Subsidiary« direktiva določa, da davčnega odtegljaja ni treba obračunati in plačati, če ima matična družba v odvisni vsaj 10-odstotni kapitalski delež in taka udeležba traja najmanj dve leti. Davčni odtegljaj je zato v prvem letu obračunan od celotnih prihodkov iz dividend (ni dosežen pogoj dveh let), v šestem in sedmem letu pa se davčni odtegljaj nanaša le na prihodke iz dividend družbe Dejavnost 1, d.o.o..

Za izvzem dividend in kapitalskih dobičkov iz davčne osnove je na Cipru predpisana le enoodstotna kapitalska udeležba, zato so prihodki iz dividend (zmanjšani za davčni odtegljaj) in kapitalski dobički v celoti izvzeti vseh sedem let. Prihodkov iz obresti ni mogoče izvzemati, zato se plačani davčni odtegljaj odbija od obveznosti za plačilo davka na dohodek pravnih oseb.

Ker na Cipru ni predpisov, ki bi določali, da so stroški, ki so povezani z ustvarjanjem izvzetih prihodkov, davčno nepriznani, prihodki niso navzgor popravljeni na davčno priznano raven. Dobitek podjetja je obdavčen po 10-odstotni davčni stopnji. Ob ustanovitvi je treba plačati 102,52 EUR fiksne zneska in 0,6 % davka na odobreni ustanovitveni kapital. Družba bi v

sedmih letih ustvarila 5.715.399 EUR čistega dobička in skupno plačala 310.524 EUR vseh davkov.

Planirani poslovni rezultat za holding družbo, ustanovljeno na Nizozemskem, je prikazan v tabeli 9:

Tabela 9: Prikaz davčnega planiranja holding družbe za obdobje sedmih let na Nizozemskem

	Leto 1	Leto 2	Leto 3	Leto 4	Leto 5	Leto 6	Leto 7
Obresti	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
Dav. odteg. 5%	-20.000	0	0	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Dividende	400.000	350.000	325.000	320.000	310.000	305.000	301.000
Dav.odteg. 5/15%	-20.000	0	0	0	0	-750	-150
IZVZEM 100%	-380.000	-350.000	-325.000	-320.000	-310.000	-304.250	-300.000
Kap. dobiček	0	500.000	250.000	50.000	100.000	50.000	40.000
IZVZEM 100%	0	-500.000	-250.000	-50.000	-100.000	-50.000	0
Popravek prih.	19.000	42.500	28.750	18.500	20.500	17.713	15.000
OBD. PRIH.	399.000	442.500	428.750	413.500	415.500	412.713	450.850
Stroški ust./obst.	-5.170	-2.054	-2.054	-2.054	-2.054	-2.054	-2.054
Ostali stroški	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
DAVČNA OSN.	293.830	340.446	326.696	311.446	313.446	310.659	348.796
DDPO 20 %	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
DDPO 23 %	36.800	36.800	36.800	36.800	36.800	36.800	36.800
DDPO 25,5 %	23.927	35.814	32.307	28.419	28.929	28.218	37.943
Odbitek	-20.000	0	0	-5.000	-5.000	-5.000	-5.150
DAVČNA OBV.	48.727	80.614	77.107	68.219	68.729	68.018	77.593
Davčni odtegljaj	40.000	0	0	5.000	5.000	5.750	5.150
VSI DAVKI	88.727	80.614	77.107	73.219	73.729	73.768	82.743
ČISTI DOB.	606.103	1.067.332	795.839	594.727	634.217	579.178	556.203

V prvem letu je v Sloveniji obračunan in plačan 5-odstotni davčni odtegljaj od celotnih prihodkov iz obresti (ni dosežen pogoj dveh let - Direktiva Sveta o skupnem sistemu obdavčevanja obresti in prihodkov iz premoženjskih pravic), v četrtem, petem, šestem in sedmem letu pa je davčni odtegljaj obračunan in plačan samo na prihodke iz obresti od družbe Dejavnost 1 d.o.o., saj s četrtnim letom dalje ni dosežen prag zahtevane kapitalske udeležbe, ki ga predpisuje evropska direktiva.

Davčni odtegljaj od izplačanih dividend je v prvem letu obračunan od celotnih prihodkov po znižani 5-odstotni davčni stopnji, določeni v davčnem sporazumu, saj je dosežena kapitalska udeležba 25 % (ni pa dosežen pogoj dveh let, določen v »Parent-Subsidiary« direktivi, zato obračun). V šestem in sedmem letu se davčni odtegljaj nanaša le na prihodke iz dividend od družbe Dejavnost 1, d.o.o., in je obračunan in plačan po običajni 15-odstotni stopnji davčnega odtegljaja (ni pa dosežen pogoj 10-odstotne kapitalske udeležbe v »Parent-Subsidiary« direktiv, zato obračun).

Za izvzem dividend in kapitalskih dobičkov iz davčne osnove je na Nizozemskem predpisana 5-odstotna kapitalska udeležba, zato so prihodki iz dividend (zmanjšani za davčni odtegljaj) in kapitalski dobički prvih šest let v celoti izvzeti. V sedmem letu je izvzet samo del prihodkov iz dividend, kjer je dosežena kvalificirana kapitalska udeležba, plačani davčni odtegljaj na

preostanek neizvzetih prihodkov se odbija od končne davčne obveznosti. Prihodkov iz obresti ni mogoče izvzemati, zato se plačani 5-odstotni davčni odtegljaj prav tako odbija od obveznosti za plačilo davka na dohodek pravnih oseb.

Dobiček podjetja je obdavčen po progresivni davčni stopnji davka na dohodek pravnih oseb (20 % za dobiček do 40.000 EUR, 23 % za nadaljnjih 160.000 EUR ter s 25,5 % za presežek dobička nad 200.000 EUR). Družba bi v sedmih letih ustvarila 4.833.600 EUR čistega dobička in bi skupno plačala 549.906 EUR vseh davkov.

Planirani poslovni rezultat za holding družbo, ustanovljeno v Luksemburgu, je prikazan v tabeli 10:

Tabela 10: Prikaz davčnega planiranja holding družbe za obdobje sedmih let v Luksemburgu

	Leto 1	Leto 2	Leto 3	Leto 4	Leto 5	Leto 6	Leto 7
Obresti	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
Dav. odteg. 5%	-20.000	0	0	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Dividende	400.000	350.000	325.000	320.000	310.000	305.000	301.000
Dav.odteg.5/15%	-20.000	0	0	0	0	-750	-150
IZVZEM 100 %	-380.000	-350.000	-325.000	-320.000	-310.000	-302.125	-300.425
Kap. Dobiček	0	500.000	250.000	50.000	100.000	50.000	40.000
IZVZEM 100 %	0	-500.000	-250.000	-50.000	-100.000	0	0
Popravek prih.	19.000	42.500	28.750	18.500	20.500	15.106	15.021
OBD. PRIH.	399.000	442.500	428.750	413.500	415.500	462.231	450.446
Stroški ust./obst.	-6.601	-2.539	-2.539	-2.539	-2.539	-2.539	-2.539
Ostali stroški	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
DAVČNA OSN.	292.399	339.961	326.211	310.961	312.961	359.692	347.907
DDPO 23,1 %	67.544	78.531	75.355	71.832	72.294	83.089	80.367
Odbitek	-20.000	0	0	-5.000	-5.000	-5.375	-5.075
DAVČNA OBV.	47.544	78.531	75.355	66.832	67.294	77.714	75.292
Davčni odtegljaj	40.000	0	0	5.000	5.000	5.750	5.150
Davek na kap.	63						
Dav.na net.prem.	0	0	0	0	0	250	50
VSI DAVKI	87.607	78.531	75.355	71.832	72.294	83.714	80.492
NETO PRIH.	605.792	1.068.930	797.106	595.629	635.167	568.747	557.969

V prvem letu je v Sloveniji obračunan in plačan 5-odstotni davčni odtegljaj od celotnih prihodkov iz obresti (ni dosežen pogoj dveh let, kot zahteva Direktiva Sveta o skupnem sistemu obdavčevanja obresti in prihodkov iz premoženjskih pravic), v četrtem, petem, šestem in sedmem letu pa je davčni odtegljaj obračunan in plačan samo na prihodke iz obresti od družbe Dejavnost 1, d.o.o., saj s četrtem letom in dalje ni dosežen prag zahtevane kapitalske udeležbe, ki ga predpisuje evropska direktiva.

Davčni odtegljaj od izplačanih dividend je v prvem letu obračunan od celotnih prihodkov, po znižani 5-odstotni davčni stopnji, določeni v davčnem sporazumu, saj je dosežena kapitalska udeležba 25 % (ni pa dosežen pogoj dveh let, določen v »Parent-Subsidiary« direktivi, zato obračun). V šestem in sedmem letu se davčni odtegljaj nanaša le na prihodke iz dividend od družbe Dejavnost 1, d.o.o., ter je obračunan in plačan po običajni 15-odstotni stopnji

davčnega odtegljaja (ni dosežen pogoj 10 % kapitalske udeležbe v »Parent-Subsidiary« direktivi, zato obračun).

Za izvzem dividend in kapitalskih dobičkov iz davčne osnove je v Luksemburgu predpisana 10-odstotna kapitalska udeležba, ki mora trajati vsaj eno leto, zato so prihodki iz dividend (zmanjšani za davčni odtegljaj) in kapitalski dobički prvih pet let v celoti izvzeti. V šestem in sedmem letu je izvzet samo del prihodkov iz dividend, kjer je dosežena kvalificirana kapitalska udeležba, plačani davčni odtegljaj na preostanek neizvzetih prihodkov se odbija od končne davčne obveznosti. Prihodkov iz obresti ni mogoče izvzemati, zato se plačani 5-odstotni davčni odtegljaj prav tako odbija od obveznosti za plačilo davka na dohodek pravnih oseb.

Dobiček podjetja je obdavčen po 23,1-odstotni efektivni davčni stopnji davka na dohodek pravnih oseb. Poleg tega je treba plačati še davek na neto premoženje holdinga v višini 0,5 % od neto premoženja podjetja (izvzem prvih pet let, ker je dosežena 10-odstotna kapitalska udeležba, šesto in sedmo leto obračun od vrednosti deleža v Dejavnost 1, d.o.o.) in ob ustanovitvi se plača davek na ustanovitveni kapital 0,5 % odobrenega ustanovitvenega kapitala, tako da bi družba v sedmih letih ustvarila 4.829.341 EUR čistega dobička in bi skupno plačala 549.824 EUR davkov.

Planirani poslovni rezultat za holding družbo, ustanovljeno v Švici, je prikazan v tabeli 11:

Tabela 11: Prikaz davčnega planiranja holding družbe za obdobje sedmih let v Švici

	Leto 1	Leto 2	Leto 3	Leto 4	Leto 5	Leto 6	Leto 7
Obresti	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
Dav. odteg. 5%	-20.000	0	0	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Dividende	400.000	350.000	325.000	320.000	310.000	305.000	301.000
Dav.odteg.5/15%	-20.000	0	0	-3.000	-1.500	-750	-150
IZVZEM 100 %	-380.000	-350.000	-325.000	-317.000	-285.000	-285.000	-285.000
Kap. dobiček	0	500.000	250.000	50.000	100.000	50.000	40.000
IZVZEM 100 %	0	-500.000	-250.000	-50.000	0	0	0
Popravek prih.	20.000	42.500	28.750	18.500	15.000	15.000	15.000
OBD. PRIH.	400.000	442.500	428.750	413.500	533.500	479.250	465.850
Stroški ust./obst.	-7.386	-3.231	-3.231	-3.231	-3.231	-3.231	-3.231
Ostali stroški	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
DAVČNA OSN.	292.614	339.269	325.519	310.269	430.269	376.019	362.619
DDPO 7,83 %	22.912	26.565	25.488	24.294	33.690	29.442	28.393
Odbitek	-20.000	0	0	-5.000	-5.783	-5.392	-5.078
DAVČNA OBV.	2.912	26.565	25.488	19.294	27.907	24.051	23.315
Davčni odtegljaj	40.000	0	0	8.000	6.500	5.750	5.150
Davek na kap.	0	0	0	0	0	0	0
Dav.na net.prem.	10.000	8.750	8.125	8.000	7.750	7.625	7.525
VSI DAVKI	52.912	35.315	33.613	35.294	42.157	37.426	35.990
NETO PRIH.	639.702	1.111.454	838.156	631.475	664.612	614.343	601.779

V prvem letu je v Sloveniji obračunan in plačan 5-odstotni davčni odtegljaj od celotnih prihodkov iz obresti (ni dosežen pogoj dveh let – »Savings Agreement«), v četrtem, petem, šestem in sedmem letu pa je davčni odtegljaj obračunan in plačan samo na prihodke iz

obresti od družbe Dejavnost 1, d.o.o., saj s četrtem letom ni dosežen prag zahtevane kapitalske udeležbe 25 %, ki ga predpisuje sporazum, sklenjen med Švico in EU »Savings Agreement«.

Davčni odtegljaj od izplačanih dividend je v prvem letu obračunan od celotnih prihodkov po znižani 5-odstotni davčni stopnji, določeni v davčnem sporazumu, saj je dosežena kapitalska udeležba 25 % (ni pa dosežen pogoj dveh let, določen v sporazumu »Savings Agreement«, zato obračun). Od četrtega leta dalje se davčni odtegljaj nanaša le na prihodke iz dividend od družbe Dejavnost 1, d.o.o., in je obračunan in plačan po običajni 15-odstotni stopnji davčnega odtegljaja (ni dosežen pogoj 25-odstotne kapitalske udeležbe, določene v sporazumu »Savings Agreement«, zato obračun).

Za izvzem dividend in kapitalskih dobičkov iz davčne osnove je v Švici predpisana 20-odstotna kapitalska udeležba, ki mora trajati vsaj eno leto, zato so prihodki iz dividend (zmanjšani za davčni odtegljaj) in kapitalski dobički prva štiri leta v celoti izvzeti. Od petega leta dalje je izvzet samo del prihodkov iz dividend, kjer je dosežena kvalificirana kapitalska udeležba, plačani davčni odtegljaj na preostanek neizvzetih prihodkov pa se odbija od končne davčne obveznosti (odbitka ni mogoče odbiti v celoti, ampak samo do zneska davka, kot bi ga podjetje plačalo v Švici). Prihodkov iz obresti ni možno izvzemati, zato se plačani 5-odstotni davčni odtegljaj prav tako odbija od obveznosti za plačilo davka na dohodek pravnih oseb.

Dobiček podjetja je obdavčen po 7,83-odstotni efektivni davčni stopnji davka na dohodek pravnih oseb (federativna raven obdavčenja). Poleg tega je treba plačati še davek na neto premoženje holdinga v višini 0,0025 % od neto premoženja podjetja (kantonska raven obdavčenja, tako da bi družba v sedmih letih ustvarila 5.102.669 EUR čistega dobička in bi skupno plačala 271.559 EUR vseh davkov.

Povzetek primerjave planiranega čistega dobička, ustvarjenega v sedmih letih poslovanja, ter pri tem plačanih vseh davkov je prikazan v tabeli 12:

Tabela 12: Primerjava planiranega čistega dobička in davčne obveznosti kumulativno za sedem let po državah

	Slovenija	Ciper	Nizozemska	Luksemburg	Švica
Čisti dobiček	4.840.862	5.715.399	4.833.600	4.829.341	5.102.669
Plačani davki	552.103	310.524	549.906	549.824	271.559

Najvišji čisti dobiček bi holding družba ustvarila, če bi bila ustanovljena na Cipru, kar je za nekaj več kot 10 % več kot v Švici in za 15 % več kot v Sloveniji. V Švici bi bilo prav tako smotrno ustanoviti holding družbo, saj je čisti dobiček še vedno za 5 % višji kot v Sloveniji. Investicija se v tem primeru ne bi izplačala v Luksemburgu in na Nizozemskem, čeprav bi skupna davčna obveznost znašala manj kot v Sloveniji, saj bi podjetje zaslužilo manj čistega dobička, kot če bi bilo ustanovljeno v domači državi.

SKLEP

V dinamičnem okolju, polnem vsakodnevnih sprememb, se mora podjetje odzivati hitro in brez velikih stroškov ter birokratskih ovir. To pomeni številna nova partnerstva in reorganizacije. Teh v slovenskem okolju ni mogoče izpeljati enostavno in ne brez številnih davčnih stroškov (davka na kapitalski dobiček) ter zapletenih zakonodajnih procesov.

Pri strateškem načrtovanju uresničevanja podjetniške ideje ali pri reorganizaciji obstoječega podjetja je skoraj nujno vključiti pravilne opcije, ki pripomorejo k znižanju plačila davka doma in v svetu, saj so visoki davki destimulator pri ustvarjanju večjih dobičkov. S tem namenom lastniki podjetij ustanavljajo holding družbe v državah, s katerimi ima matična država podpisane sporazume o izogibanju dvojnega obdavčevanja, in lahko prihranijo pet in več odstotkov davka na dobiček.

Z učinkovitim davčnim planiranjem je možno doseči znižanje davka v okviru zakona, ki ga določa država. Podjetje lahko davčno planira v okviru nacionalne zakonodaje ali v okviru zakonodaje tuje države oz. mednarodne zakonodaje v povezavi z nacionalno zakonodajo. Zaradi vse večje preprostosti in enostavnosti prenosa poslovanja v tujino, sploh v države Evropske unije, je mednarodno davčno planiranje nekaj povsem običajnega.

Kot ima vsaka fizična oseba pravico do izbire stalnega prebivališča, ima tudi podjetje pravico do proste izbire oblike poslovanja s tujino. Tudi če je zniževanje davkov eden od glavnih motivov za izbiro oblike ali vrste poslovanja, ni s tem načeloma nič narobe. Ni pa prav, če se pravice in svoboščine v davčno ugodnejših območjih zlorablja, s tem da se ustanavlja navidezne družbe ali opravlja navidezne posle, saj to ni le grda poslovna praksa, temveč davčna utaja, za katero so predpisane sankcije.

Ponudnike, ki pomagajo pri ustanavljanju gospodarskih družb v različnih državah, je mogoče najti kar prek spleta, vendar je pri takšnem elektronskem poslovanju s tujino potrebna previdnost. Storitve so večinoma slabe in kupci se velikokrat srečujejo s skritimi stroški, ki jih na prvi pogled ni. Poleg tega si s takim podjetjem nekdo, ki želi svoje poslovanje davčno optimizirati, ne more prav dosti pomagati, saj mu ponudniki ne morejo zagotoviti ustrezne dokumentacije in običajno ne vedo, kakšne so davčne implikacije v matični državi kupca. Zato vsakdo, ki želi na tak način razširiti posel, potrebuje lokalnega davčnega in pravnega svetovalca, ki bo posel izpeljal tako, da bo v skladu s slovensko zakonodajo in zakonodajo tuje države, v kateri se družbo ustanavlja.

Da se podjetniku investicija izplača, mora imeti precej visoke letne prihodke. Slovensko podjetje, ki lastništvo prenese na Nizozemsko, Ciper, v Švico ali Luksemburg, davek na ustvarjeni dobiček svojih odvisnih družb še vedno plačuje v Sloveniji, saj tu opravlja dejavnost in fiktivna selitev v tujino ga plačila tega davka ne odveže. Davek na dohodek pravnih oseb je v nekaterih od teh držav celo višji kot pri nas (v Luksemburgu in na Nizozemskem). Nasprotno je davek na kapitalski dobiček in dividende (zaradi izvzema iz davčne osnove) nižji ali pa ga pod določenimi pogoji sploh ni, zato lahko prihranijo tisti, ki prodajajo naložbe.

S stališča iznajdljivega in premožnega podjetnika z dobro pravno-finančno podporo je poslovanje v davčno ugodnejši jurisdikciji dobra in učinkovita rešitev. A četudi je ravnanje v skladu s predpisi, se zastavlja vprašanje, ali je izogibanje davkom družbeno odgovorno početje, saj države s pobranimi davki financirajo gradnjo, vzdrževanje in izvajanje javne infrastrukture. Poleg tega velika podjetja, ki se izognejo plačilu davka v matični državi,

povzročajo davčno neenakopravnost z vidika ostalih, manjših davkoplačevalcev, ki nimajo teh možnosti poslovanja, saj v tem primeru ravno najbogatejši svoji državi plačujejo manj davkov, čeprav so si v njej ustvarili premoženje, ter breme financiranja države prepuščajo preostalim podjetjem in prebivalcem.

Klasične davčne oaze predstavljajo nelojalno konkurenco ostalim tradicionalnim davčnim sistemom, ki ne morejo obstajati drugače, kot da pobirajo davke. Privabljajo tuji kapital in s tem jemljejo del fiskalnega prihodka državam, od koder kapital izvira. Države z razmeroma visoko stopnjo obdavčitve tako izgubljajo svoj proračunski prihodek, kar lahko vodi v novo povečanje davčnih obremenitev. Po drugi strani državam z nizko stopnjo obdavčitve to isto lastnost lahko štejemo v prid, saj so države z visokimi davki ravno zaradi njih pod nenehnim pritiskom zniževanja davkov, predvsem na dohodke iz kapitala, saj ga je najlažje izmed vseh produkcijskih faktorjev preseliti v davčno ugodnejše območje.

Ekonomska teorija pravi, da ob davčni stopnji nič odstotkov davčnih prihodkov ni. Prav tako jih ni pri davčni stopnji sto odstotkov. Treba je torej najti zlato sredino oziroma določiti takšno obdavčitev, pri kateri bo izkoristek davkov optimalen in se kapitala ne bo več splačalo seliti v davčno ugodnejša območja.

LITERATURA IN VIRI

1. Agreement between the European Community and the Swiss Confederation providing for measures equivalent to those laid down in Council Directive 2003/48/EC on taxation of savings income in the form of interest payments. (2004). *Official Journal of the European Union* (29.12.2004).
2. Arnold, B. J. & McIntyre, M. J. (2002). *International Tax Primer*. Hague (Netherlands): Kluwer Law International.
3. Bjegović, D. (1999). *Offshore podjetja in njihova uporaba*. Ljubljana: Gembala.
4. Cyprus Company Formation. Najdeno 10. februarja 2009 na spletnem naslovu <http://www.certuscorporateservice.com/cyprus-company-formation/>.
5. Cyprus Company Incorporation - Fees. Najdeno 15. novembra 2009 na spletnem naslovu <http://www.formacompany.com/en/cyprus/cyprus-company-formation-fees>.
6. Cyprus Holding Company Information. Najdeno 15. novembra 2009 na spletnem naslovu http://www.ocra.com/solutions/eu_holding/Cyprus.asp.
7. The Cyprus Tax Regime. Najdeno 7. marca 2009 na spletnem naslovu http://www.consulco.com/EN/jurisdictions/index/cyprus_holding_company.html.
8. Direktiva Sveta 2005/19/ES z dne 17. februarja 2005 o spremembah Direktive 90/434/EGS o skupnem sistemu obdavčitve za združitve, delitve, prenose sredstev in zamenjave kapitalskih deležev družb iz različnih držav članic.
9. Direktiva Sveta 2003/123/ES z dne 22. decembra 2003 o spremembah Direktive 90/435/EGS o skupnem sistemu obdavčitve matičnih družb in odvisnih družb iz različnih držav članic.
10. Egli, K. (2008). Switzerland Corporate Taxation. V *European Tax Handbook* (str. 761-779). Amsterdam: IBFD.
11. Incorporating a Dutch Private Company. Najdeno 13. marca 2009 na spletnem naslovu <http://www.blenheim.nl/pdf/Incorporation%20of%20a%20Dutch%20company.pdf>.
12. Jeraj, D. (predavatelj). (2009, 22. september). *Optimiranje davčne osnove s poudarkom na davčnih olajšavah v gospodarskih družbah* [Seminar]. Ljubljana: Taxgroup.
13. Jeraj, D., Klobučarič, N., Kunstek, N., Šešok, K. & Šešok, M. (2007). *Davčna zakonodaja z inovativnimi davčnimi nasveti 1*. (1. izd.) Ljubljana: Nebra.
14. Ključanin, E. & Zemljič, M. (2004). *Konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja*. (1. Izd.) Ljubljana: GV Založba; Trzin: Šircelj Consulting.
15. Kruhar Puc, R. (2007). *Davčne oaze danes!*. Ljubljana: Založniška hiša Primath.

16. Kukovič, U. (2008, 2. december). Prednosti in pasti davčno ugodnih območij. *Finance*. Najdeno 25. januarja 2009 na spletnem naslovu <http://www.finance.si/231324>.
17. Luxembourg Company Incorporation - Fees. Najdeno 15. novembra 2009 na spletnem naslovu <http://www.formacompany.com/en/luxembourg/luxembourg-company-formation-fees>.
18. Luxembourg Holding, AG Formation – Legal and Taxation Information. Najdeno 16. aprila 2009 na spletnem naslovu <http://www.lcg-international.net/Luxembourg.135.0.html>.
19. Luxembourg Holding Company Information. Najdeno 23. januarja 2010 na spletnem naslovu http://www.ocra.com/solutions/eu_holding/Luxembourg.asp.
20. Luxembourg Holding, GmbH Formation – Legal and Taxation Information. Najdeno 16. aprila 2009 na spletnem naslovu <http://www.lcg-international.net/Luxembourg.135.0.html>.
21. Luxembourg: Law of Offshore. Najdeno 16. aprila 2009 na spletnem naslovu <http://www.lowtax.net/lowtax/html/jlxolaw.html>.
22. Luxembourg: Offshore Legal and Tax Regimes. Najdeno 16. aprila 2009 na spletnem naslovu <http://www.lowtax.net/lowtax/html/jlxoltr.html>.
23. Luxembourg Sàrl Company Incorporation. Najdeno 15. novembra 2009 na spletnem naslovu <http://www.formacompany.com/en/luxembourg/luxembourg>.
24. Marn, U. (2008, 14. marec). Slovenci v davčnih oazah. *Mladina*, (10), str.17-20.
25. Netherlands Company Incorporation - Fees. Najdeno 15. novembra 2009 na spletnem naslovu <http://www.formacompany.com/en/netherlands/netherlands-company-formation-fees>.
26. Netherlands Holding Company Information. Najdeno 15. novembra 2009 na spletnem naslovu http://www.ocra.com/solutions/eu_holding/Netherlands.asp.
27. Offermanns, R. (2008). Netherlands Corporate Taxation. V *European Tax Handbook*. (str. 569-580). Amsterdam: IBFD.
28. Offshore Finance – Holding Companies. Najdeno 10. februarja 2009 na spletnem naslovu <http://www.andalucia.com/finance/holding.htm>.
29. Offshore Holding Company. Najdeno 10. februarja 2009 na spletnem naslovu <http://www.csr-corporation.com/en/offshore-holding-company/offshore-holding-company.html>.
30. O'Neal, J. (2008). Luxembourg Corporate Taxation. V *European Tax Handbook*. (str. 487-497). Amsterdam: IBFD.
31. Philippides, G. (2008). *Cyprus for investments and doing business*. (2nd ed.) Nicosia: Oneworld.

32. Poslovna zakonodaja. Najdeno 13. marca 2009 na spletnem naslovu http://www.izvoznookno.si/podatki/hol/poslovanje/poslovna_zakonodaja.
33. Private Company Limited by Shares. Najdeno 12. februarja 2009 na spletnem naslovu <http://www.lowtax.net/lowtax/html/jcycos.html>
34. Roppa, M. (2009). *Davčni odtegljaj pri DDPO na 101 način – praktični primeri z administriranjem*. Ljubljana: Bilans.
35. Slovenia Limited Liability Company <LLC> Incorporation Service. Najdeno 15. aprila 2010 na spletnem naslovu http://www.alibaba.com/product-free/105812878/Slovenia_Company_Registration.html.
36. Stanovnik, T. (2004). *Javne finance*. (3. izd.) Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
37. Switzerland – Company Incorporation. Najdeno 15. novembra 2009 na spletnem naslovu <http://www.formacompany.com/en/switzerland/switzerland-company-formation>.
38. Switzerland Company Incorporation - Fees. Najdeno 15. novembra 2009 na spletnem naslovu <http://www.formacompany.com/en/switzerland/switzerland-company-formation-fees>.
39. Switzerland Holding Company Information. Najdeno 15. januarja 2010 na spletnem naslovu http://www.ocra.com/solutions/eu_holding/Switzerland.asp.
40. Switzerland: Types of Company. Najdeno 12. februarja 2009 na spletnem naslovu <http://www.lowtax.net/lowtax/html/jswcos.html>.
41. Šešok, K. (2001, 7. junij). Kako plačajo nadzorni sveti za svojo odgovornost. *Finance*, Najdeno 11. februarja 2009 na spletnem naslovu <http://www.finance.si/6708>.
42. Šešok, K. (2002, 20. junij). Davki: Davčno načrtovanje. *Pravna praksa*, (22), str. 10.
43. Tax Facts & Figures. Najdeno 7. marca 2009 na spletnem naslovu [http://www.pwc.com/extweb/pwcpublishations.nsf/docid/C4826B18A496A39680256E89002B1ABE/\\$file/pwc-cy_TFF09_eng.pdf](http://www.pwc.com/extweb/pwcpublishations.nsf/docid/C4826B18A496A39680256E89002B1ABE/$file/pwc-cy_TFF09_eng.pdf).
44. Veliki pravni sistem. Najdeno 9. decembra 2009 na spletnem naslovu http://sl.wikipedia.org/wiki/Pravo#Veliki_pravni_sistemi.
45. Warner, P. J. (2004). *Luxembourg in International Tax Plannig*. (2nd ed.) Amsterdam: IBFD Publications BV.
46. Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb. (2006). *Uradni list RS št. 117/2006*.
47. Zakon o dohodnini. (2006). *Uradni list RS št. 117/2006*.
48. Zakon o gospodarskih družbah. (2006). *Uradni list RS št. 42/2006*.
1. Zoetmulder, B. (2010). *Holding Regimes New EU Countries 2010*. Amsterdam: Loyens & Loyeff.

PRILOGE

Kazalo prilog:

Priloga 1: Terminološki slovar

Priloga 2: Seznam držav nečlanic EU, v katerih je splošna oz. povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5 %

Priloga 1: TERMINOLOŠKI SLOVAR

Davčna vrednost sredstva ali obveznosti – znesek, ki se prisodi temu sredstvu ali obveznosti pri obračunu davka oz. na podlagi katerega se izračunavajo prihodki, odhodki, dobički in izgube pri obračunu davka.

Dekret – odlok ali odredba oblasti (npr. vlade)

Dvojna ekonomska obdavčitev – isti dohodek oz. tok dohodka je obdavčen pri več osebah

Dvojna pravna obdavčitev – isti dohodek ali premoženje iste osebe je obdavčeno večkrat

Jurisdikcija – področje na katerem se upošteva določena zakonodaja.

Kapitalski dobiček – dobiček, ustvarjen pri prodaji delnic ali interesov določenega podjetja ali imetja. Ta je razlika med plačano vrednostjo pri nakupu in dobljeno vrednostjo pri prodaji.

Legislativa – zakonodajna oblast

Nominalni servis – zaradi zaščite anonimnosti dejanskega lastnika in/ali uslužbencev podjetja, profesionallec (nominalec) posoja svoje ime, ki bo v javnih dokumentih. Medsebojni odnos je urejen v nominalni pogodbi.

Odbitni davek – del prihodka posameznika ali podjetja, ki ga zadrži izplačevalec in ga plača davčni upravi neposredno.

Poštena vrednost – znesek, za katerega je mogoče prodati ali na drug način zamenjati sredstvo na trgu (vrednost na trgu)

Skrite rezerve pri oddelitvi – izračunajo se kot razlika med pošteno vrednostjo in davčno vrednostjo sredstev in obveznosti po stanju na dan pred vpisom zaključka likvidacije v sodni register.

Stalna vzpostavitev – stalna legalna vzpostavitev in poslovna prisotnost pravne osebe na določenem področju.

Tantiema – del dobička, ki se plača avtorju za vsak prodan primerek.

Tenka kapitalizacija – je inštitut, ki družbam omejuje pretirano zadolževanje preko najemanja posojil od družbenikov oziroma od delničarjev (obresti se priznavajo kot odhodek na podlagi fiksnega razmerja med dolgom in kapitalom).

Priloga 2: SEZNAM DRŽAV NEČLANIC EU, V KATERIH JE SPLOŠNA OZ. POVPREČNA NOMINALNA STOPNJA OBDAVČITVE DOBIČKA DRUŽB NIŽJA OD 12,5 %

Tabela 1: Seznam držav, v katerih je splošna oz. povprečna nominalna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5 %

Zap. št.	Država	Objava na seznamu
1.	Bahami	28.05.2007
2.	Barbados	28.05.2007
3.	Belize	28.05.2007
4.	Brunej	28.05.2007
5.	Dominikanska republika	28.05.2007
6.	Kostarika	28.05.2007
7.	Liberija	28.05.2007
8.	Linhensštajn	05.03.2008
9.	Maldivi	28.05.2007
10.	Maršalovi otoki	28.05.2007
11.	Mauritius	28.05.2007
12.	Oman	28.05.2007
13.	Panama	28.05.2007
14.	Saint Kitts in Nevis	28.05.2007
15.	Saint Vincent in Gernadines	28.05.2007
16.	Saoma	28.05.2007
17.	Sejšeli	28.05.2007
18.	Urugvaj	28.05.2007
19.	Vanuatu	28.05.2007

ZDDPO-2 ne omogoča izvzemanja dividend, prejetih iz teh držav, iz davčne osnove zavezanca; ne dovoli mu znižanja davčnih prihodkov. V takšnih primerih ne obstaja več možnih variant. Dividende iz teh držav so med davčnimi prihodki, če pa bi morebiti prišlo do odtegnjenega in plačanega davčnega odtegljaja v kateri od teh držav, ga sme zavezanec upoštevati v svojem davčnem obračunu DDPO kot v tujini plačani davek.